

NAFARROAKO PARLAMENTUKO

ALDIZKARI OFIZIALA

VI. legegintzaldia

Iruña, 2006ko azaroaren 9a

95. ZK.

A U R K I B I D E A

A SAILA:

Foru lege proiektuak:

—Foru Lege proiektua, Nafarroako kooperatibei buruzkoa. Industria eta Teknologia, Merkataritza eta Lan Batzordeak onetsitako irizpena ([2. or.](#)).

A saila:
FORU LEGE PROIEKTUAK

Foru Lege proiektua, Nafarroako kooperatibei buruzkoa.

INDUSTRIA ETA TEKNOLOGIA, MERKATARITZA ETA LAN BATZORDEAK ONETSITAKO IRIZPENNA

Industria eta Teknologia, Merkataritza eta Lan Batzordeak Nafarroako kooperatibei buruzko Foru Lege proiektuari buruz onetsitako irizpena Nafarroako Parlamentuko Aldizkari Ofizialean argitara dadin agindu dut, Legebiltzarreko Erregelamenduko 136.6 artikuluan ezarritakoa betez. Proiektu hori 2006ko irailaren 22ko 77. Nafarroako Parlamentuko Aldizkari Ofizialean argitaratu zen.

Irizpenari buruz, Osoko Bilkuran zuzenketa hauek defendatu ahalko dira:

– 32, 35, 63, 64, 65, 66, 67 eta 68. zenbakiko zuzenketak, Izquierda Unida de Navarra-Nafarroako Ezker Batua parlamentu-taldeak aurkeztuak.

– 2, 7, 10, 15, 17, 20, 44, 50, 51 eta 57. zenbakiko zuzenketak, Eusko Alkartasuna parlamentu-taldeak aurkeztuak.

– 19, 24, 25, 26, 38, 40, 46 eta 48. zenbakiko zuzenketak, eta "in voce" 3 eta 4 zuzenketak, Aralar parlamentu-taldeak aurkeztuak.

– 3, 5, 9, 13, 18, 30, 31, 36, 37, 39, 45, 47, 58 eta 61. zenbakiko zuzenketak, Socialistas del Parlamento de Navarra parlamentu-taldeak aurkeztuak.

Zuzenketak 2006ko urriaren 30eko 89. Nafarroako Parlamentuko Aldizkari Ofizialean argitaratu ziren.

"In voce" zuzenketak hauexek dira:

3 zenbakiko "in voce" zuzenketa.

«42 zenbakia duen zuzenketari eginiko "in voce" zuzenketa.

Gaztelaniazko testuan, "...electorales..." hitza gehitzea proposatzen dugu:

Zuzendaritza Kontseiluko kideen hautaketa bazkideen Batzar Orokorrean eginen da eta bazkide langile guztiek boto pertsonala izanen dute. Kooperatiba bakoitzeko estatutueta Zuzendaritza Kontseiluko kideen kopurua zehaztuko da. Hau-

teskunde-sistemak heinekotasunaren printzipioa islatu beharko du hauteskunde-gutxiengoak edo gutxiengoek ordezkartza bermatua izan dezaten, betiere, botoen % 10 gainditzen badute. Botoordezkartzea kooperatiben estatutueta arautuko da, eta botoa beste bazkide baten esku baino ezin izanen da utzi.

Berrogeita hamar bazkide langiletik gora duten lan elkartuko kooperatibek, gizarte kontseilu bat izanen dute parte-hartzerako organo gisa, bazkideen batzarrak hautatua; Gizarte Kontseiluaren oinarritzko eginkizunak izanen dira harreman soziolaboralen gaineko alderdi tekniko eta sozial guztietan Zuzendaritza Kontseiluari aholku eta informazioa ematea.

Zioak: Zuzendaritza Kontseilua hautatzeko sistemak heinekotasunaren printzipioari jarraitu behar dio gutxiengoa aipatu entitatean erabat baztertua izan ez dadin.

Gizarte Kontseilua parte-hartze sozialerako eta kontrolerako organo gisa arautu behar da.»

4 zenbakiko "in voce" zuzenketa.

«46 a) zenbakia duen zuzenketari eginiko "in voce" zuzenketa.

Hau da proposatzen den testua:

a) Lan harremanak direla-eta kooperatibaren eta bazkide langileen artean sortutako gatazkak edo auziak kooperatibaren barne-espeditente baten bidez konponduko dira lehenik eta behin. Espeditentearen hasiera eta garapena estatutueta eta, kasua bada, kooperatibaren barne araudi- an zehaztuko dira.

Soilik kooperatibaren bidea agortuta, aldeek lan harremanak direla-eta sortutako gatazkak edo auziak konpontzeko laneko jurisdikzioa jo ahalko dute.

Zioak: Laneko jurisdikzioak lan harremanekin –horiei ere aplikatzekoa zaie lanari buruzko oina-

rrizko legeria– lotutako guztiari buruzko “erakarpen indarra” badu ere, era berean, luzaezina ere bada, eta beraz, lan harremanekin lotura ez duten gai sozialak jurisdikzio zibilaren esku geldituko dira.

Lan prozedurari buruzko 2. artikuluko c) letran bereizketa hori egiteko aukera ematen da honakoa esaten denean: jurisdikzio sozialak kooperatiben eta haren bazkideen arteko auziak ebatziko ditu “kooperatiba bakoitzaren araudian ezarritakoari jarraikiz.”»

Iruñean, 2006ko azaroaren 6an

Lehendakaria: Rafael Gurrea Induráin

IRIZPENA

Foru Lege proiektua, Nafarroako kooperatibei buruzkoa

ZIOEN AZALPENA

Nafarroako kooperatibei buruzko uztailaren 3ko 12/1989 Foru Legeak, indarra izan duen denboran, argi erakutsi du tresna eraginkorra izan dela gure erkidegoan kooperatiben mugimenduaren defentsarako, Europar Batasunean sartzeak ekarri dituen erronken aurrean, eta lagungarria ere xede horretarako behar ziren bitarteko juridiko-ekonomikoak ezartzeko.

Izan ere, lege testu horrek, beste autonomia erkidego batzuetako sozietate kooperatiboen arautze juridikorako alderdi askotan erreferente izan baita, bereziki nekazaritzako kooperatiben arloan, ase egin ditu, hein handi batean, aldarrikatu zen garaian sortu zituen itzaropenak.

Hala eta guzti ere, argitaratu zenetik hamar urte iragan direlarik, beharrezkoa da testu hori gaurkotzea, aintzat harturik Nafarroako kooperatiben sektoreetatik helarazi dituzten eskaerak, batez ere nekazaritzaren mundutik, haien kooperatibak birmoldatzeko planari erantzuteko; horrenbestez, foru lege honek zenbait berrikuntza ekarriko ditu Nafarroako kooperatiben lehengo foru legearen aldean. Hauexek dira, laburbildurik:

– Lan elkartuko kooperatiba bat eratzeko gutxieneko bazkide kopurua bost izatetik hiru izatera jaitsi da; hartara, horrelakoak eratu eta gizarte ekonomiako enpresetan lanpostuak sortzea erraztuko da.

– Bazkide lankide izateko kasuak gehitu dira.

– Era berean, entitate horietan egin beharreko inbertsio politika zehazteko ahalmena batzar orokorraren esku uzteko muga igo da, ibilgetuaren eskurapen-balioaren 100eko 25 izatetik 100eko 50era, eta kooperatibetako zuzendaritza kontseilu-

aren ahalmenen kasuan ere muga portzentaje hori bera jaitsi da.

– Bazkide ez diren pertsona kualifikatuak kontseiluko kide izendatzeko baimena ematen da, betiere horien kopurua kide guztien herena baino handiagoa ez bada.

– Agindu berriak ezarri dira bigarren mailako kooperatibak egungo beharretara egokitzeko, sozietatearen kapitalaren araubideari, funtsei eta aplikatzekoak zaizkien gainerako alderdi ekonomikoei dagokienez.

– Kooperatibak birmoldatu, integratu eta berriz abiarazteko prozesuetarako finantzabide berriak sustatzen dira, nekazaritzako kooperatiben sektorea berregituratzeko prozesuaren barruan, haien funtsen kargura.

– Kooperatibaren tokia indartu da bere bazkideekiko, ekitaldi ekonomiko zehatz batean galerak daudenerako.

– Kooperatibak sozietate zibil eta merkataritzako sozietate bilakatzearen gaineko arauak ezarri dira, bai eta alderantziz ere, kooperatibak ez diren sozietateak eta elkartek sozietate kooperatibo bilakatzeko alegia.

– Nekazaritzako kooperatiben azpimota desberdinen sozietate helburuari ñabardura batzuk erantsi zaizkio.

– Nekazaritzako kooperatiben kasuan, bazkideak batzar orokorrean eman beharreko botoaren ponderazioa bostetik hamarrera igo da, eta gutxienekoa hiru izanen da.

– Baimena ematen da 50 bazkide langile baino gehiagoko lan elkartuko kooperatibetan gizarte kontseilua izateko.

– Boto ponderatua arautu da zerbitzu-kooperatibetarako.

– Gizarte ekimeneko kooperatiben figura ezartzen dira, Nafarroako Kooperatiben uztailaren 2ko 12/1996 Foru Legea gizarte ekimeneko kooperatiben araubidea gehitzeko xedearekin aldatu zuen apirilaren 11ko 5/2006 Foru Legeak haien inguruan ezarritakoa erantsiz.

– Honako figura juridiko hauek arautzen dira: kooperatiba-taldea, kooperatiba mistoa eta kooperatiba integrala.

– Azkenik, uztailaren 16ko Kooperatiben 27/1999 Lege Orokorrera egokitzen da, aplikazio esparruari dagokionez, foru lege hau aplikatzeko izanen baitzaie helbidea Nafarroako Foru Komunitatean izan eta jarduera kooperatibizatua nagusiki bertan betetzen duten sozietate kooperatiboiei.

Foru lege hau eman da abuztuaren 10eko 13/1982 Lege Organikoak, Nafarroako foru eraentza birrezarri eta hobetzeari buruzkoak, 44.27 artikuluan, Kooperatiba, Gizarte Segurantzari sartu gabeko mutualitate eta positoen arloan, gai horretan legeria orokorrak dioen ariora, Foru Komunitateari eskuordeturiko eskumen osoaz baliatuz.

Foru legearen egitura hau da: 87 artikulua, hiru titulu, hiru xedapen gehigarri, xedapen iragankor bat, xedapen indargabetzaile bat eta lau azken xedapen.

I. TITULUA **Kooperatibak oro har**

I. KAPITULUA **Kooperatibaren araubide orokorra**

1. artikulua. Aplikazio esparrua.

Honako foru lege hau aplikatuko da ohiko sozietate-jarduna nagusiki Nafarroan duten kooperatibetan, hirugarrenetik harremanak edo haien xederako jardura instrumentalak lurralde horretatik kanpo betetzen badira ere.

2. artikulua. Kontzeptua eta ezaugarriak.

Kooperatibak sozietateak dira, antolaketa eta funtzionamendua Nazioarteko Kooperatiba Aliantzak emaniko printzipioetan oinarrituak dituztenak, foru lege honetan ezarritako moduan, eta baterako enpresen araubidean edozein jardura ekonomiko eta sozial egiten dutenak, betiere bere kideen zerbitzura eta komunitatearen mesedetan.

3. artikulua. Izena.

1. Sozietate kooperatibo guztien izenetan "sozietate kooperatiboa" edota laburbilduz, "S. Koop." agertuko da nahitaez.

2. "Kooperatiba" izena ez dezake hartu beste ezein entitatek, sozietatek edo enpresak.

3. Ezein sozietate kooperatibok ez dezake hartu jadanik eratua dagoen beste baten izen berbera edota harekin nahasgarria izan daitekeena.

4. artikulua. Helbidea.

Foru lege honen menpeko kooperatibek Nafarroan izan beharko dute beren sozietatearen helbidea.

5. artikulua. Autonomia.

Sozietate kooperatiboek beraien estatutuak prestatu, onetsi eta aplikatuko dituzte autonomia osoz, eta debeku bakarrak foru lege honetan edo aplikatzekoak zaizkien beste xedapenetan ezarritakoak izanzen dira.

6. artikulua. Nortasun juridikoa.

Sozietate kooperatiboa eratua geldituko da eta nortasun juridikoa bereganatuko du, eraketaren eskritura publikoa Nafarroako Kooperatiben Erregistroan inskribatzen den unean.

7. artikulua. Sozietatearen kapitala.

Foru lege honen II. tituluko I. kapituluan araututako lehen mailako kooperatibetan, sozietatearen kapitala 1.500 eurokoa izanzen da, gutxienez, eurotan emana, non eta ez diren foru lege honen 74. artikuluan arautzen diren hezkuntzako kooperatibak, horrelakoetan sozietatearen gutxieneko kapitala 600 eurokoa izanzen baita.

Sozietatearen kapitalari bazkide bakoitzak egin beharreko ekarpena 60 eurokoa izanzen da gutxienez, non eta ez den aipatutako hezkuntzako kooperatiba horietako bat, horrelakoetan bazkideek ez baitute inolako ekarpenik egin beharrik.

Kooperatiba eratzen den unean kapital osoa kooperatibako bazkide sustatzaileek izenpetuta egon beharko da, eta horren 100eko 25, gutxienez, ordainduta.

8. artikulua. Erantzukizuna.

1. Bazkideen erantzukizuna mugatua edo mugagabea izanzen da, estatutuek zehazten duten moduan. Horri buruzko xedapen espresik ez bada, sozietateak hirugarrenekin dituen zorren gainean erantzukizun mugatua izanzen dute bazkideek, hain zuzen ere sozietatearen kapitalean izenpetutako ekarpenetara mugatua, ekarpen horiek ordaindu gabe ala ordainduta izan.

2. Bazkideen erantzukizuna baterakoa edo solidarioa izanzen da, estatutuek zehazten duten moduan. Horri buruzko xedapen espresik ez bada, bazkideen erantzukizuna baterakoa dela ulertuko da.

9. artikulua. Batzordeak, atalak eta taldeak.

Estatutuetan ezarri ahal da kooperatibaren barrenean batzorde, atal eta taldeen eraketa, funtzionamendu eta jarduna, betiere egin behar berezietarako, zein bere ustiapen kontu berezituarekin eta ezertan ukatu gabe kooperatibaren erantzukizun orokor eta bateratua.

10. artikulua. Hirugarrenetik eragiketak.

1. Estatutuetan hala jasota badago, kooperatibek eragiketak bete ditzakete bazkide ez diren pertsona fisiko nahiz juridikoekin, baina eragiketa horien emaitzen 100eko 50 nahitaezko erreserba funtserako izanzen dira eta gainerako 100eko 50 borondatezko erreserba funtserako.

2. Betebehar horretatik salbuetsirik daude lan elkartuko kooperatibak, hain zuzen ere horien helburua hirugarrenekin eragiketak egitea baita.

11. artikulua. Kooperatibako harremanak.

1. Ez dira salmentatzen hartuko sozietatearen helburuak lortzeko kooperatibek beren bazkideei emaniko ondasunak eta zerbitzu-emateak, kooperatibak berak sortutakoak nahiz hirugarrenei erositakoak izan.

2. Ez dira salmentatzen hartuko, halaber, bazkideek kooperatibari emaniko ondasunak eta produktuak, horiek sozietatearen helburuak lortzeko emanak baldin badira.

II. KAPITULUA
Kooperatiben eraketa

12. artikulua. Eraketaren batzarra.

1. Sozietate kooperatibo bat sortzeko, haren eraketaren batzarrak, sozietatearen sustatzaileek osatuak, ondoko gai hauei buruz erabaki beharko du behinik behin:

a) Sozietatearen estatutuen proiektuaren onepena.

b) Sozietatearen kapitaleko ekarpenak izenpetu eta ordaintzeko modua eta epeak.

c) Egin gogo den sozietate kooperatiboa inskribatzeko behar diren egintzak gauzatuko dituzten kudeatzailea edo kudeatzaileak izendatzea.

d) Sozietatea eratu ondoren, lehen Zuzendaritza Kontseiluko kideak izendatzea sustatzaileen artean, baita kontu-hartzailea edo kontu-hartzaileak ere, betiere foru lege honetan xedatzen denari jarraikiz.

e) Eraketaren eskritura egiletsi behar dutenak izendatzea sustatzaileen artean.

2. Eraketaren batzarraren aktan hartutako erabaki guztiak eta sustatzaileen zerrenda jasoko dira, adierazirik bakoitzaren nortasunaren gaineko datu zehatzak, eta kooperatiban zein modu, baldintza eta izaerarekin sartu diren.

Eraketaren batzarrean idazkari lanetan diharduen sustatzaileak aktaren ziurtagiria emanen du, beti ere lehendakariaren ikus-onetsiarekin.

3. Kooperatibak bere inskripzioa lortzen ez duen bitartean, izenaren ondotik "eratze" hitza erantsi beharko du.

4. Izendatutako kudeatzaileek sozietate izan nahi denaren izenean jardunen dute eta hura eratzeko behar diren jarduera guztiak aurrera eramaten dituzte.

Inskripzioa egin baino lehen, kooperatiba proiektu horren izenean eginiko egintzak eta sinatzen diren kontratuak betetzearen gaineko erantzukizun solidarioa izanen dute horien egileek.

Aipatu egintza eta kontratu horiek kooperatibak hartuko ditu bere gain, ondorio guztietarako, inskripzioa egiten den egunetik gehienez ere hiru hilabete epean eginiko batzar orokorrak onetsi ondoren.

13. artikulua. Estatutuak.

1. Sozietate kooperatiboaren estatutuak foru lege honetan xedatutakora egokitu beharko dira, eta gutxienez honako alderdi hauek jaso beharko dituzte:

a) Izena.

b) Sozietatearen helburua.

c) Helbidea.

d) Iraupena.

e) Jardunaren lurralde esparrua.

f) Sozietatearen gutxieneko kapitala, tituluaren balioa, bazkide bakoitzaren gutxieneko ekarpena eta sozietatearen partaidetzak eskualdatzeko sistema.

g) Soberakinak banatzeko irizpideak, ongi zehaztuz gutxienez zer ehuneko sartu behar den nahitaezko erreserba funtsean eta zein hezkuntza eta sustapen sozialekoan, azken funts honetakoak zertarako izanen diren zehaztuta.

h) Sozietate kooperatiboaren gobernu organoaren araubidea, eta bertan zehaztu beharko dira osaketa, eginkizunak, jarduteko prozedurak, erabakietan behar diren gehiengoak, boto eskubidea eta bazkideen bermeak edo atxikienak, horrelakorik balitz.

i) Bazkideak onartu, haiei baja eman eta sozietatetik kanporatzeko betebehar objektiboak eta prozedura, ekarpenak itzultzeko eskubidea eta horretarako epeak.

j) Sozietatearen diziplina arauak.

k) Sozietate kooperatiboa desegiteko eta likidatzeko arazoak eta prozedura.

l) Foru lege honek ezarritako beste edozein betebehar.

2. Estatutuak barne araubideko erregelamenduen bidez garatu ahalko dira.

14. artikulua. Kooperatiben alde aurreko kalifikazioa.

Foru lege honetan ezarritakoari jarraikiz eginko estatutuen proiektuaren aldeko kalifikazioa

eskatu beharko diote sustatzaileek Nafarroako Kooperatiben Erregistroari.

15. artikulua. Eraketaren eskritura.

Sozietate kooperatiboa eskritura publikoaren bidez eratuko da; eraketaren batzarrean aukeratu-tako pertsonak edo sustatzaile guztiek egiletsiko dute eskritura hori, horretarako hartutako erabakiei jarraikiz.

Sozietate kooperatiboaren eraketaren eskritura publikoak honako hauek jaso beharko ditu:

a) Sustatzaileen zerrenda eta haien nortasunari buruzko datuak.

b) Sozietate kooperatiboa sortzeko borondatea, estatutuetan bertan adierazten diren helburu eta irispidearekin.

c) Sozietatearen estatutuak, Nafarroako Kooperatiben Erregistroaren aldeko kalifikazioarekin.

d) Adierazpen bat, zeinetan jasoko baita sustatzaileek ordaindu dutela, gutxienez, bazkide izateko nahitaezko ekarpenaren 100eko 25, baita ekarpenaren gainerakoa ordaintzeko modua eta epea ere.

Ordaindutako ekarpen guztien batura ezinen da izan estatutuetan zehaztutako gutxienerako kapitalaren zenbatekoa baino txikiagoa.

e) Sozietatea eratutakoan, lehen Zuzendaritza Kontseiluko kide izanen diren pertsonen izendapena, baita kontu-hartzailearena edo kontu-hartzaileena ere.

f) Bazkide bakoitzak jarritako zenbatekoa –eskudirutan–, ondasunak edo eskubideak, adieraziz diruzkoak ez diren ekarpenen balorazioa eta bazkide bakoitzak jasotako titulu kopurua.

g) Sozietatearen helburu nagusia.

16. artikulua. Inskripzioa.

Sozietatearen eraketaren eskritura egiletsi eta bi hilabeteko epean, egilesleek izendatutako kudeatzaileek edo sustatzaileek Nafarroako Kooperatiben Erregistroan inskribatzea eskatu beharko dute.

III. KAPITULUA
Kooperatiben Erregistroa

17. artikulua. Nafarroako Kooperatiben Erregistroa.

1. Nafarroako Kooperatiben Erregistroak bere gain hartuko ditu artikuluan honen 2. idatz-zatian sozietate kooperatiboak eta haien elkarteei buruz

aipatzen diren egintzen kalifikazio, inskripzio eta ziurtapen eginkizunak.

Erregistroa publikoa da eta haren funtzionamendua legezkotasunaren, legitimazioaren eta publizitate formal eta materialaren printzipioei lotuko zaie.

2. Erregistroan ondoko egintza hauek inskribatuko dira nahitaez:

a) Entitatearen eraketa.

b) Bat-egitea eta zatitzea.

c) Deskalifikazioa.

d) Desegitea eta likidazioa

e) Sozietatearen estatutuen aldaketa eta foru lege honetara egokitzea, lehenbiziko xedapen iragankorrean ezartzen den moduan.

f) Kudeaketa eta administrazio ahalordeak egilestea, bai eta horien aldaketa, ezeztapena eta ordezkapena.

g) Zuzendaritza Kontseiluko kideak izendatu, kargutik kendu eta ezeztatzea, baita kontu-hartzaileena eta desegite prozesuko bazkide likidatzaileena ere.

h) Sozietatearen helbide aldaketa.

i) Foru lege honen 79. artikuluan aipatzen diren kooperatiben arteko akordioak

3. Arestiko a), b), c), d), e) eta f) letretako egintzak interesdunak eskatuta inskribatuko dira; eskabidearekin batera egintza aipatzen duen eskritura publikoaren kopia baimendua eta kopia arrunta aurkeztu beharko dira. Ofizios ere inskribatu daitezke, ebazpen judizial edo administratiboaren ondorioz, salbu eta eraketa egintza denean.

4. g), h), eta i) letretako egintzak inskribatzeko aski izanen da Zuzendaritza Kontseiluaren erabakiaren egiaztagiria, kontseiluko idazkariak eta lehendakariak sinatua; sinadurak notarioak egiaztaturik edo Nafarroako Kooperatiben Erregistroko arduradunak edo entitatearen helbidea zein udaltan dagoen bertako idazkariak kautoturik egon beharko dira.

5. Eraketa egintzaren kasuan izan ezik, sozietate kooperatiboek aginduzko dokumentazioa igorri beharko dute Erregistroa, hogeita hamar egun naturaleko epean, egintza gauzatu eta bihamunetik zenbatzen hasita.

6. Honako agiri hauek gordailuan utziko dira Nafarroako Kooperatiben Erregistroan nahitaez, inskripzio liburuan kasuan kasuko erregistroko

idaztoharra eginez, bertan jasotako datuak ziurtzeko edo eskatzen dituenari erakusteko:

a) Ekitaldi ekonomiko bakoitzeko kontuak, batzar orokorrak onetsiak, balantzea, galeren eta irabazien kontua eta jardueren txostena biltzen dituztenak eta unean uneko araudi indardunari jarraikiz eginak.

b) Entitatearen trafikoari buruzko liburuak eta dokumentazioa, baldin eta likidazioa gertatzen bada, foru lege honen 62. artikuluan ezarritakoa betez.

c) Egiten diren barne araubideko erregelamenduak.

Aipatu egintzen erregistroko idaztoharra egiteko aski izanen da 2. idatz-zatiko g), h) eta i) letretan aipatzen den ziurtagiria aurkeztea, erregistroan gordailuan utzi beharreko dokumentazioarekin batera.

7. Sozietate kooperatiboek bi hilabeteko epean utzi beharko dituzte agiriak gordailuan, bertan jasotako egintzak onetsi zituen batzar orokorra egin zenetik zenbatzen hasita.

18. artikulua. Segidako traktua.

Kontseiluko kideen, kontu-hartzaileen eta likidatzaileen izendapenak eta kargu-uzteak inskribatzeko beharrezkoa izanen da aurretik gertatutakoak inskribatuak izatea; aparteko inguruzbarrak gertatuz gero, nabaritasun aktaren bidez egin daiteke inskripzio hori.

19. artikulua. Erregistro liburuak.

Nafarroako Kooperatiben Erregistroan honako liburu hauek izanen dira:

- a) Egunkaria.
- b) Sozietate kooperatiboak inskribatzekoa.
- c) Kooperatiba elkarteak inskribatzekoa.

IV. KAPITULUA **Bazkideak**

20. artikulua. Bazkideak oro har.

1. Lehen mailako kooperatibek bost bazkide izanen dituzte gutxienez. Arau orokor horretatik kanpo daude lan elkartuko kooperatibak, hiru kide izanen baitituzte gutxienez.

Bigarren mailakoak edo maila handiagokoak eratzeko aski izanen da bi kooperatiba biltzea.

2. Pertsona fisikoak nahiz juridikoak izan daitezke lehen mailako kooperatibetako bazkide. Ino-laz ere ezin izanen da lehen mailako kooperatibarik eratu pertsona juridikoekin bakarrik.

21. artikulua. Lan-bazkideak.

1. Lan-bazkideak dira sozietate jarduera kooperatiban beren lana eskaintzea duten pertsona fisikoak.

2. Kooperatiben estatutuetan aurreikusirik egon daiteke zein sistema erabiliko den langileek lan-bazkide izan daitezen lanean hasten diren unetik beretik. Aitzitik, horretatik kanpo geldituko dira lan elkartuko kooperatibak eta nekazaritzakoak, lurrak edo bestelako ekoizpen-bitartekoak batera lantzeko helburua dutenak, bazkideen lanaren bidez nekazaritzako enpresa edo ustiategi bat sortu eta kudeatzeko.

3. Lan-bazkideen eta gainerakoen botoen kopurua, osotara, Batzarreko boto kopuru osoaren bostena baino txikiagoa izanen da betiere.

4. Era berean, kooperatibetako estatutuetan aurreikusirik baldin badago lan-bazkideak onartzea, orduan irizpideak ere finkatu beharko dira bertan bazkide horiek kooperatibaren betekizun eta eskubide ekonomikoetan parte har dezaten, sozietate kooperatiboa hezurramitzen duten printzipioekin bat.

5. Lan-bazkideei foru lege honetan lan elkartuko kooperatibetako bazkide langileentzat ezartzen diren arauak aplikatuko zaizkie.

22. artikulua. Bazkide izaera hartzea.

1. Estatutuetan ezarriko da bazkide izaera hartzeko behar diren baldintzak.

2. Onarpen eskaera idatziz eginen zaio Zuzendaritza Kontseiluari, eta hark eskabidea aurkezten denetik gehienez ere bi hilabeteko epean hartuko du erabakia. Epe hori ebazpen espresik jakinarazi gabe iraganik, eskaera onartu dela ulertuko da.

Onarpena ez da ukatuko ideia politiko, sindikal, erlijioso edota arrazari lotutako arrazoiengatik, ez eta hizkuntza, sexu edo egoera zibilar buruzkoengatik ere.

Dena den, onarpena ukatuz gero, eskatzaileak errekurtsoa jar dezake batzar orokorrean hogeita hamar eguneko epean ukoa jakinarazten denetik, eta Batzarrak egiten duen lehenbiziko bilkuran eman beharko du horri buruzko ebazpena.

3. Bazkide izaera eskuraturik, kooperatibako kide izanen da denbora mugagaberako.

Nolanahi ere den, denbora mugatuko sozietate loturak ezarri ahalko dira, betiere estatutuetan aurreikusi eta onarpenaren unean hala erabakitzen bada. Lotura horietatik sortzen diren eskubide eta betebeharrak kooperatibako gainerako bazki-

deek dituztenen parekoak izanen dira eta estatutuetan arautuak egonen dira.

Kooperatibarekin aldi baterako lotura duten bazkideen kopurua ez da inolaz ere izanen mugagabeko bazkideen kopuruaren bostena baino handiagoa, ez eta haien botoen kopurua muga horretatik gora egonen ere.

23. artikulua. Baja motak eta erantzukizuna.

1. Borondatezko baja: Edozein bazkidek baja har dezake bere borondatez kooperatiban, betiere estatutuetan aurreikusitako prozedura betetzen bada eta Zuzendaritza Kontseiluari gutxienez hiru hilabete lehenago horren berri ematen badio. Kontseiluak erabakiko du baja hori arrazoizkoa edo arrazoigabea den, kasuan biltzen diren inguruabarrak aztertu ondoren.

Dena den, estatutuetan agindu daiteke bazkide izateari eustea gehienez ere hamar urtez onarpena gertatu zenetik; betebeharrak horretatik salbuetsirik egonen dira estatutu horietan aurreikusitako arrazoizko bajaren kasuan dauden bazkideak.

2. Nahitaezko baja: Bazkide izaera galduko du derrigorrez estatutuetan edo foru lege honetan kasuan kasuko kooperatibako bazkide izateko eskatzen diren baldintzak galtzen dituenak edo kooperatibaren esparruari dagokionez baldintza horiek biltzen ez dituenak.

Zuzendaritza Kontseiluak erabakiko du nahitaezko baja, ofizioz edo edozein bazkidek eskatuta, aurretik interesdunari entzutea emanda.

3. Bazkide baten baja gertatzen denean, lehenagotik kooperatibarekin hartuak zituen obligazioen erantzukizuna bost urtez luzatuko da gehienez, bazkide izaera galdu zuenetik hasita.

Obligazio horiek kalkulatzeko, kontuan hartuko da entitateak kapitalizatu gabe duen zenbatekoa, bajaren egunaren hurrengo balantzeari jarraikiz, beti ere batzar orokorrak onetsi ondoren; bazkideari dagokionez, kontuan hartuko da onetsitako obligazio eta inbertsio horietatik zer ehuneko ordaindu beharko zukeen bazkide izaten segituz gero, bazkideak azken hiru ekitaldi ekonomikoetan betetako lanaren arabera kalkulaturik.

Kapitalizatu gabeko zenbatekoa sozietatearen ibilgetuen eta baliabide berekien arteko aldea zehaztuz kalkulatu da.

Dena den, bazkidea erantzulea da bere baja gertatu aitzin kooperatibak izan zituen galeretan, dagokion kuotaren arabera. Kuota hori baja gertatu eta hurrengo batzar orokorrean onesten den balantzearen gainean kalkulatu da.

Arestiko lerrokadan xedatutakoa gorabehera, bazkidea hiltzen bada eta eskubidedunek ez badute bazkide izan nahi, arestian aipaturiko obligazioengatik egileari zegokiokeen erantzukizuna haien aitortua zuten sozietatearen kapitalaren zenbatekora mugatuko da.

24. artikulua. Kanporatzea.

1. Estatutuetan tipifikatua dagoen hutsegite larria dela-eta, bazkide bat kooperatibatik kanporatzeko erabakia Zuzendaritza Kontseiluak hartuko du, espedientea ireki eta interesdunari entzutea eman ondoren.

Erabaki horren aurka errekurtsioa jar daiteke batzar orokorrean, estatutuetan eta aplikatzekoak diren gainerako xedapenetan aurreikusten den moduan, eskumen jurisdikzionala ezertan ukatu gabe. Batzar orokorrak isilpeko bozketa baten bidez ebatziko du errekurtsioa, hura aurkeztu eta hurrengo bilkuran.

2. Lan elkartuko kooperatibetan eta gainerako kooperatibetan, lan-bazkideei dagokienez, bazkidea kanporatzeko erabakia Zuzendaritza Kontseiluak hartu orduko izanen da indarrean.

3. Kanporatzea gertatzen denean, bazkidearen erantzukizuna arestiko artikuluan zehaztutako berbera izanen da.

25. artikulua. Bazkideen eskubideak.

Kooperatibetako bazkideek honako eskubide hauek izanen dituzte:

a) Kooperatibaren jardueretan eta zerbitzuetan parte hartzeko eskubidea

b) Batzar orokorrak hartzen dituen erabakietan parte hartzeko eskubidea, hitzarekin eta botoarekin, eta bereziki, sozietatearen organoetako karguak hautatu eta horietarako hautatua izatekoa.

c) Sozietate kooperatiboaren araubidetik sortzen diren ordain ekonomikoak hartzeko eskubidea, ekarpenak gaurkotzeko eta itzulketak hartzeko, ekarpen horien korritu mugatua hartzeko eskubidea, halakorik balego, eta baja gertatzen bada itzulkinak eta likidazioa hartzeko eskubidea.

d) Legezko arauetatik eta entitatearen estatutuetatik sortzen diren gainerakoetarako.

26. artikulua. Informazioa jasotzeko eskubidea.

1. Kooperatibetako bazkideek eskubidea dute Zuzendaritza Kontseiluari informazioa eskatzeko kooperatibaren inguruabar ekonomiko eta sozialei buruz, jarduerari buruz eta kooperatibari eragiten dion edozein gorabeherari buruz.

2. Informazioa jasotzeko eskubidea bermatzeko, ondoko neurri hauek hartuko dira:

a) Zuzendaritza Kontseiluak bazkide guztiei banatuko die estatutuen testua eta erregelamendua, horrelakorik balego. Halaber, sartu diren aldaketa guztiak, batzar orokorretako aktak eta Zuzendaritza Kontseiluaren erabakien kopia egiaztatua ere, erabaki horiek modu pertsonalean edo partikularrean eragiten dioten bazkideak eskatzen baldin badu.

b) Era berean, Zuzendaritza Kontseiluak, lehendakariak, kontu-hartzaileek eta edozein organo bazkideak eskatzen duen informazio guztia eman beharko dute aurreko letran ezarritako kasuan.

c) Urtean bi aldiz, Zuzendaritza Kontseiluak txosten bat aurkeztuko die bazkideei kooperatibaren jardunari buruz.

d) Informazioa jasotzeko eskubidea zuzenean erabil daiteke batzarrean edo, noiznahi, idatzi arazoituaren bidez.

3. Eskatutako informazioa ukatu daiteke, baldin eta emateak kooperatibaren interes legitimoak arrisku larrian jartzen baditu edo Zuzendaritza Kontseiluaren iritziz eskabidea errepikatua edo arrazoirik gabea bada.

Hala ere, artikuluko honen 2. idatz-zatian ageri diren kasuetako batean eskatutako informazioa ezin izanen da ukatu batzar orokorrean ematekoa bada eta informazio eskaera bertaratu direnen eta ordezkatuaren botoen erdiak baino gehiagok aldeztu badu.

4. Informazioa emateko beharkizuna betetzen ez bada, bazkideak erreklamazioa aurkez dezake jurisdikzio arruntean.

27. artikulua. Bazkideen betebeharrak.

Bazkideek legeetatik eta estatutuetatik sortzen diren betebeharrak izanen dituzte, bereziki ondoko hauek:

a) Parte-hartze osoa izatea kooperatibaren jardura eta zerbitzuetan, estatutuetan ezarri eta gobernu organoen erabakietan garatutako moduan.

b) Batzar orokorretara joatea, haren erabakiak onartu eta betetzea eta eskaintzen zaizkien kargu eta eginkizunak onartzea, aski arrazoituriko ezinbesteko kasuetan salbu.

c) Kooperatibari leial izatea; haren gobernu organoei begirunea erakustea; jardura, proiektu eta planekiko lanbide-sekretua gordetzea hirugarrenetik; lehia mota guztiak eta bazkide izaeraz

baliatzeko aukerak saihestea jardura espekulati- bo, iruzurrezko edo legearen aurkakoak betetzeko.

d) Sozietatearen kapitalari eginiko ekarpenak aurrez ikusitako moduan eta epeetan ordaintzea.

28. artikulua. Diziplina araubidea.

Estatutuetan ezarriko dira sozietatearen diziplina neurriak, hutsegite eta zehapen motak, horien preskripzioa, zehapen prozedura eta jartzen ahal diren errekurtsioak.

29. artikulua. Atxikiak.

1. Zuzendaritza Kontseiluak honakoei eman diezaieke atxikiaren izaera: entitatearen bazkide izateari justifikaturiko arrazoiengatik uzten diotenei, bazkidearen heriotza dela medio haren esku- bidedun direnei eta estatutuen arabera aukera hori dutenei, antzeko egoeran egoteagatik.

2. Pertsona horiek, fisiko nahiz juridikoen, idatzizko eskaera egin beharko diote Zuzendaritza Kontseiluari. Organo horrek erabakia hartu beharko du gehienez ere bi hilabeteko epean, eskaera aurkezten denetik zenbatzen hasita. Epe hori ebazpen espresik jakinarazi gabe iraganik, atxikia izateko eskaera onartu dela ulertuko da.

3. Sozietatearen estatutuetan arautuko da figura horri aplikatzekoa zaion araubide juridiko eta ekonomikoa, baina gutxienez eta edozein kasutan ondoko berezitasun hauek izan beharko ditu:

a) Sozietatearen kapitalari eginiko ekarpenetan itundua dagoen korritua hartzeko eskubidea izanen dute, baita ekarpen horiek gaurkotzeko eta itzulketak hartzeko ere, bazkideen baldintza bere- tan.

b) Ez dute itzulkinik hartzeko eskubiderik izanen, baina kooperatibaren zerbitzuak erabili ahal- ko dituzte.

c) Batzar orokorretan parte hartzeko eskubidea izanen dute, hitzarekin baina botorik gabe, eta ezin izanen dira izan Zuzendaritzako Kontseiluko kide ez kontu-hartzaile edo likidatzaile izendatu, bai ordea, entitateko ohorezko karguetan aritu, estatutuetako arauetan horrelakorik ezarririk dago- enean.

d) Haien erantzukizuna sozietatearen kapitalari eginiko ekarpenetara mugatuko da.

e) Kooperatibaren nondik norakoaren gaineko informazioa hartzeko eskubidea izanen dute, foru lege honen 26. artikuluan ezarritako moduan.

f) Atxikiak ez dute sozietatearen kapitalerako nahitaezko ekarpen berririk egin beharko, baina

batzar orokorrak baimena eman ahal die borondatezko ekarpenak egiteko.

30. artikulua. Bazkide laguntzaileak.

1. Bazkide laguntzaileak izanen dira foru lege honen 79. artikuluan aipatzen den kooperatiben arteko akordioa sinatua duten kooperatibak eta haien bazkideak. Era berean, halakoak izanen dira kooperatibek kontrolaturiko sozietateak eta entitate publikoak.

2. Kooperatibaren sozietate helburua osotara gauzatu ez baina hura lortzen laguntzen ahal duten pertsona fisikoek ere bazkide laguntzailearen izaera eskuratu ahal dute. Horien eskubideak eta betebeharrak sozietatearen estatutuetan xedatutakoaren arabera arautuko dira eta, horiek arautu ez dutenetan, aldeek hitzartutakoari lotuko zaizkio.

3. Estatutuetan arautuko da bazkide laguntzaileen araubide juridikoa, ondoko printzipio hauei jarraikiz:

a) Gainerako bazkideek dituzten eskubide eta betebeharrak izanen dituzte sozietatearen esparruan.

b) Batzar orokorrean nola Zuzendaritza Kontseiluan dituzten boto guztien kopurua ez da izanen sozietateak organo bakoitzean dituen botoen bostena baino altuagoa, foru lege honen 65. artikuluan ezarritakoa ezertan ukatu gabe.

c) Bazkide laguntzaileek, jarduera kooperatibizatuan duten parte-hartzearen arabera, eskubideak izanen dute kooperatibaren emaitzetan parte hartzeko, estatutuetan espresuki hala aurreikusirik badago.

d) Bazkide laguntzaileek bazkide diren kooperatiban izanen dute ordezkartza. Bigarren mailako kooperatiben kasuan, bazkide laguntzaileek jardueran duten parte-hartzearen arabera izanen da 79.2 artikuluan ezarritako boto proportzionala, eta aurreko b) letran azaldutako muga ez da izanen.

V. KAPITULUA

Sozietate kooperatiboaren organoak

31. artikulua. Sozietatearen organoak.

Sozietate kooperatiboaren organoak ondoko hauek dira:

- a) Batzar orokorra.
- b) Zuzendaritza Kontseilua.
- c) Kontu-hartzailea edo kontu-hartzaileak.

32. artikulua. Batzar orokorra.

Batzar orokorra bazkideek osatzen dute eta, halakoak daudenean, atxikiek eta bazkide laguntzaileek. Sozietate kooperatiboaren goi-organotzat deliberatzaile eta erabaki-hartzailea da, eta sozietatearen borondatea erabakien bidez adierazten du. Erabaki horiek lotesleak eta nahitaez bete beharrekoak dira disidenteentzat eta batzarrerara agertu ez direnentzat ere.

33. artikulua. Batzar orokorraren eskumenak.

1. Batzar orokorrak ondoko eskumenak izanen ditu:

a) Zuzendaritza Kontseiluko kideak eta kontu-hartzaileak hautatu eta kargutik kentzea.

b) Kontseiluaren kudeaketa aztertzea eta kontuak, balantzeak, soberakinen banaketa, itzulkinak eta galeren egozketak eta egin gogo diren inbertsioen politika onestea, betiere inbertsio horiek kooperatibaren ibilgetuaren eskurapen-balioaren eta foru lege honen 44. eta 46. artikuluetan ezarritako baliabide berekien 100eko 50etik gorakoak badira.

c) Onestea, kasua bada, barne araubideko erregelamendua, eta antolamendu eta funtzionamendurako behar diren erabakiak hartzea, bai eta sozietate kooperatiboaren bat-egite, desegite eta likidaziorako ere.

d) Estatutuak aldatzea.

e) Estatutuetan edo foru lege honetan emandako beste edozein eskumen.

2. Batzarrak ezin izanen du eskuordetu aurreko idatz-zatiko a), b), c) eta d) letretan adierazitako gaien gainean duen eskumena.

34. artikulua. Motak.

Batzar orokorrak arruntak edo bereziak izan daitezke.

Batzar orokor arruntaren helburua da sozietatearen kudeaketa aztertzea, urteko kontuak onestea, bidezkoa bada, soberakinen edo galeren egozketaren gainean ebaztea, eta sozietate kooperatiboaren politika orokorra ezartzea.

Batzar arrunta urtean behin eginen da gutxienez, ekitaldia itxi eta hurrengo sei hilabeteko epean.

Gainerako batzar orokor guztiak bereziak izanen dira.

35. artikulua. Funtzionamendua.

1. Kooperatibak non duen helbidea, herri hartan eginen da batzar orokorra, edo Zuzendaritza Kontseiluak erabakitzen duen beste edozeinetan.

Lehenbiziko deialdian batzarra baliozkotasunez eratua dagoela ulertuko da sozietatearen botoen erdia baino gehiago bertaratuak edo ordezkatuak daudenean, eta bigarren deialdian, berriz, bertaratu kopurua kooperatiba bakoitzaren estatutuetan ezarritakoa denean.

Estatutuetan zehaztuko dira batzarrak egiteko arauak, deialdia egiteko epeak eta publizitatea eta funtzionamendu normal baterako argibide guztiak. Dena den, ez da alde zuzeneko deialdirik behar, bazkide, atxiki eta bazkide laguntzaile guztiak bertan egonda aho batez erabakitzen badute batzarra egitea, gai zerrenda finkatu ondoren.

Batzar orokorretan Zuzendaritza Kontseiluko lehendakaria izanen da buru eta idazkari lanetan Kontseiluko idazkaria bera arituko da; finkatutako gai zerrendari eta estatutuetan aginduta dagoen prozedurari lotuta eginen da batzarra, eta bertan parte hartuko dute bazkideek, atxikiak eta bazkide laguntzaileek, haiek edo haien ordezkoez, eta gehienez ere bi bazkide ordeztean onartuko da.

2. Lehen mailako kooperatibetan, bazkide bakoitzak boto bat izateko eskubidea du, baina hori ez da eragozpen izanen foru lege honen 63., 65. eta 69. artikuluetan xedatutakoa bete dadin.

Aurreko lerrokan xedatutakoa gorabehera, sozietatearen estatutuetan boto proportzionala eman ahal zaio kooperatiban dauden bazkide motetako bakoitzari. Era berean, bazkide mota bakoitzari soberakinen banaketaren ehuneko zehatz bat eman ahal zaio, jarduera kooperatibizatuan duten parte-hartzearekiko proportzionala betiere.

Bigarren mailako edo maila handiagoko kooperatibetan boto eskubidea 80. artikuluan ezarritakoa lotuko da.

3. Erabakiak biltzen dituen akta jasoko da, eta bertan agertu behar dira kasuan kasuko boto-kontaktak eta lortutako gehiengoak; akta hori batzarrak berak onetsi behar du ondoren edo, bestela, lehendakariak eta hiru bazkidek gutxienez, hamabost eguneko epean.

4. Batzarraren erabakiak bertan izan edo ordezkatuak diren botoen gehiengo soilaren bidez hartuko dira, salbu eta foru lege honetan edo estatutuetan bestela xedatzen bada.

36. artikulua. Sozietatearen erabakiak inpugnatzea.

1. Lege maila duten lege edo arauen kontra sozietateak hartzen dituen erabakiak erabat deusez dira eta edozein bazkidek inpugnatu ditzake, deklarazioko epaiketa arruntaren bidez edo hurrengo idatz-zatian ezartzen den prozedura bereziaren bitartez, eta hartan zehazten den epean.

2. Sozietateak estatutuen kontra hartzen dituen erabakiak edo kooperatibaren interesen kaltean direnak, bazkide baten edo batzuen mesedetan, berrogei egun naturaleko epean inpugnatu ahal dira, erabakia hartzen denetik edo Kooperatiben Erregistroan inskripzioa egiten denetik aitzina. Horretarako, Sozietate Anonimoen Legearen testu bategina onesten duen abenduaren 22ko 1564/1989 Errege Dekretuko 118. artikuluan zehazten den prozedurari ekinen zaio.

3. Inpugnazio ekintza egiteko legitimaturik daude erabakiaren aurkako botoa aktan jaso dadin eskatu duten bazkideak, bertan ez direnak eta boto emateko eskubidearen ukazio ez-legezkoa jaso dutenek.

37. artikulua. Zuzendaritza Kontseilua.

1. Zuzendaritza Kontseilua sozietate kooperatiboaren gobernu, kudeaketa eta ordezkaritza organoa da, eta foru lege honi eta estatutuei loturik arituko da.

Estatutuaren arauetan xedatutakoa ezertan ukatu gabe, Zuzendaritza Kontseiluak ondoko eskumen eskuordezinak ditu:

a) Kooperatibaren kudeaketarako jarduketaren jarraibide orokorrak finkatzea, betiere batzar orokorrak ezarritako politika orokorrari jarraikiz.

b) Inbertsioen politikaren plangintza egitea, batzar orokorrak onetsi dezan. Inbertsio proiektu batzuk batzarraren onespenez gabe eraman ahal ditu aurrera, hain zuzen ere kooperatibaren ibilgutuaren eskurapen-balioaren edo foru lege honen 44. eta 46. artikuluetan ezarritako baliabide berekinean 100eko 50 gaintzen ez dutenak.

c) Batzar orokorrari aurkeztea azalpen txosten bat, kudeaketa, kontu-ematea, itzulkinen aplikazioa edo galeren egozketa argitzen dituenak.

d) Hirugarrenen aldeko fidantza edo abalak ematea baimentzea, eta bigarren mailako kooperatibetan sozietatearen funtsen 100eko 10 gaintzen denean.

e) Berez berari dagokion enpresa-kudeaketa zein pertsona fisiko edo juridikori eskuordetu dien,

haien jarduera zuzenean eta etengabe fiskaliza-tzea.

f) Estatutueta edo foru lege honen bidez emandako beste edozein.

2. Estatutueta zehaztuko da Zuzendaritza Kontseiluak zenbat kide izanen dituen, baina inolaz ere ez dira izanen hiru baino gutxiago.

Batzar orokorrak isilpeko bozketaren bidez izendatuko ditu lehendakaria, lehendakariordea, idazkaria eta Zuzendaritza Kontseiluko gainerako karguak. Horien agintaldia, estatutueta finkatua baita, hiru eta sei urte bitartekoa izanen da.

Kontseiluko kideen izendapenak indarra hartuko du kargua onartzen duten unean, eta izendapen horiek Nafarroako Kooperatiben Erregistroan inskribatu beharko dira gertatu eta hurrengo hamar eguneko epean, izen-deiturak, nortasun nazionalaren agiriaren zenbakia, helbidea eta nazionalitatea agerraraziz.

Aurreko lerroketan xedatutakoa gorabehera, sozietate kooperatiboaren bazkideak hamar baino gutxiago baldin badira, estatutueta ezar daiteke administratzaile bakarria izatea, Zuzendaritza Kontseiluaren eginkizunak hartuko lituzkeena.

3. Sozietatearen estatutueta aurreikusirik baldin badago, soldatapeko berrogeita hamar langile finko baino gehiago duten kooperatibetan horietako bat gutxienez zuzendaritza kontseiluko kide izan daiteke, enpresa batzordeak edo, horrelakorik ez badago, mugarik gabeko kontratua duten langileek hautatua.

Ere berean, estatutueta onar daiteke bazkide ez diren pertsona kualifikatu eta adituak kontseiluko kide izendatzea, betiere horien kopurua kide guztien herena baino handiagoa ez bada. Pertsonak horiek ezin izanen dira inola ere izendatu lehendakari edo lehendakariorde.

4. Zuzendaritza Kontseilua baliozkotasunez eratua dagoela ulertuko da gutxienez kideen erdiak bertaraturik edo ordezkaturik daudenean, eta erabakiak gehiengo soilaren bidez hartu beharko dira. Lehendakaria edo idazkaria ez badago bertan, bertaratu direnen artean aukeratuko dira bikura horretan haien eginkizunetan arituko direnak.

Zuzendaritza Kontseiluak hiru kide dituen kasuetan, aski izanen da haietako bi agertzea baliozkotasunez eratua egoteko.

Berdinketa gertatuz gero, lehendakariaren botoa erabakigarria izanen da.

5. Estatutuek edo batzar orokorrak arautuko dute Zuzendaritza Kontseiluaren barne funtziona-

mendua; Kontseilua hiru hilean behin bildu beharko da gutxienez.

Kontseiluaren bilkuren deiak lehendakariak edo haren ordezkari denak egin ahaliko ditu, bere ekimenez nahiz kontseiluko kideen batek eskatuta. Eskarari hamar eguneko epean kasu egiten ez bazaio, haren egileak egin dezake bilkurarako deia, baldin eta kideen erdiak gehi bat baldin badaude horren alde.

Zuzendaritza Kontseiluak hiru kide dituen kasuetan, bi kideen atxikimena izan beharko du gutxienez deia egin duen kontseiluko kideak.

Ez da beharrezkoa izanen bilkurarako deirik egitea kontseiluko kide guztiak bertan izanik bilkura egitea aho batez erabakitzen badute.

Bilkurara deitu ahal dira, halaber, baina boto eskubiderik gabe, kooperatibaren zuzendaria eta gainerako teknikariak, bai eta beste pertsona batzuk ere, sozietatearen aferetan interesa baldin badute.

38. artikulua. Lehendakaria eta idazkaria.

1. Zuzendaritza Kontseiluko lehendakaria kooperatibaren eta batzar orokorraren burua da, eta entitatearen ordezkari eta estatutueta zehazten diren ahalmenak izanen ditu esleiturik.

Lehendakariordea lehendakariaren ordezkari arituko da haren eginkizunetan, postu hori hutsik baldin badago nahiz hura agertu ez bada edo gaixorik badago.

2. Zuzendaritza Kontseiluko idazkariak, kooperatibakoa eta batzar orokorrekoa ere izanen baita, aktak prestatuko ditu erabakiak bertan zehaztuz, horien gaineko ziurtagiriak emanen ditu, betetzen direla begiratuko du eta sozietate kooperatiboaren dokumentazioa gordetzeko erantzukizuna bere gain izanen du.

Idazkariak kargua uzten badu, agertzen ez bada edo gaixorik badago, kontseiluko kide gazteenak ordezkaturiko du.

39. artikulua. Zuzendaria.

1. Legeak egoki juzkatzen badu edo estatutuek exijitzen badute, Zuzendaritza Kontseiluak enpresa kooperatiboko zuzendari bat izendatuko du, kontratuan jasotzen diren eskubide eta betebeharrerekin eta Zuzendaritza Kontseiluak berak erabakitzen dituen eginkizunekin; izendapen horren berri batzarrari eman beharko dio.

2. Bigarren mailako edo maila handiagoko kooperatibetan zuzendarien edo kudeatzaileen kontseilua eratu ahaliko da, Zuzendaritza Kontseiluak eta estatutuek zehazten dituzten ahalmenekin.

Zuzendarien edo kudeatzaileen kontseiluak ezin izanen ditu inolaz ere hartu bere gain beste organoen ahalmen eskuordezinak.

40. artikulua. Legelari aholkularia.

Azken hiru ekitaldi ekonomikoetako kontuen arabera urteko eragiketa-bolumena hiru milioi eurotik gorakoa duten kooperatibetan legelari aholkulari bat izendatu beharko dute, Zuzendaritza Kontseiluak hartutako erabakiaren bidez.

41. artikulua. Kontu-hartzaileak.

1. Batzar orokorrak bere bazkideen artean eta isilpeko bozketa bidez izendatuko du kontu-hartzailea, bat edo gehiago, beti kopuru bakoitian; horren edo horien agintaldiak urtebete eta hiru urte bitarte iraunen du.

Agintaldi bakoitzean berretsi beharko da izendapena, eta denbora mugagaberako ere izendatu ahalko dira.

2. Kontu-hartzaile lanetan aritzea eta Zuzendaritza Kontseiluko kide edo kooperatibako zuzendari izatea bateraezinak dira, eta ezin izanen da kontu-hartzaile izan aipatu kide eta kargu horiek bigarren maila bitarteko odol- edo ezkontza-ahaidetasuna duena.

3. Kontu-hartzaileek idatzizko txosten bat aurkeztuko diote batzar orokorrari, euren arteko adostasuna bada bakarra eta ez bada nor berea, ekitaldi ekonomiko bakoitza ixten denean. Txosten hori enpresaren kudeaketari buruzkoa izanen da, balantzearen azterketa eta emaitzen kontua barne, bai eta alor ekonomikoan batzarrak ezagutu eta erabaki beharreko afera guztiak ere. Horretarako, Zuzendaritza Kontseiluak behar den dokumentazioa eman beharko die kontu-hartzaileei batzar orokorra egin baino hogeita hamar egun lehenago gutxienez.

4. Kontu-hartzaileek, beren eginkizunetan, eskubidea dute informazioa jasotzeko eta kooperatibaren jardunaren gaineko edozein dokumentu, datu edo zehaztapen inolako trabarik gabe kontsultatu eta egiaztatzeko.

42. artikulua. Beste organoak.

Estatutuetan aurreikusirik badago, kooperatibek errekurso batzorde bat eratu dezakete, bazkideei edo atxikiei ezarritako zehapenen gaineko errekursoak ebazteko; estatutuek zehazten duten beste kasuetan ere esku hartuko du.

Errekurso batzordearen erabakien aurka foru lege honen 36. artikuluan ezarritako prozeduraren bitartez egin daiteke.

43. artikulua. Ezgaitasunak eta bateraezintasunak.

1. Ondoko hauek ezin izanen dira ez Zuzendaritza Kontseiluko kide ez kontu-hartzaile izan:

a) Adingabeak.

b) Porrot egindakoak eta birgaitu gabeko konkurtsatuak, bai eta legez ezgaiturik daudenak ere.

2. Kontseiluko kide eta kontu-hartzaile kargua izatea eta honako hauek bateraezinak dira:

a) Filial ez diren sozietateetan karguak dituztenak, baldin eta sozietatearen helburuarekin berdintasuna edo kidetasuna badago.

b) Norberaren kontura nahiz besteren kontura, kooperatibaren jarduerarako lehiakizkoak edo antzekoak diren jardueretan aritzen direnak, non eta ez duen batzar orokorraren aldeko erabakia, bertaratu direnen eta ordezkatuena botoen bi herenek hartua.

c) Funtzionario publikoak, baldin eta haien ardurako eginkizunek kooperatibaren eginkizun berekiekin zerikusia badute.

d) Kooperatibetako zuzendariak eta haien ahai-deak, bigarren maila bitarteko odol- edo ezkontza-ahaidetasuna dutenak.

44. artikulua. Erantzukizunak.

1. Zuzendaritza Kontseiluko kideek, zuzendariak eta kontu-hartzaileek, beren eginkizun berekiez gain, lanbide-sekretua gorde beharko dute, eginkizunetatik gelditu ondotik ere.

2. Zuzendaritza Kontseiluko kideek erantzukizun solidarioa izanen dute sozietatearen eta haren kideen aurrean malezia, ahalmenen gehiegikeria eta arduragabekeria larria dela medio sortutako kalteengatik, salbu eta kaltea sortu duten erabakietan beren botoa espresuki gorde dutenen kasuan.

Zuzendaritza Kontseiluko kideen, kontu-hartzaileen eta zuzendariaren aurkako erantzukizun ekintza edozein momentutan erabil dezake batzar orokorrak edo, bestela, bazkideen 100eko 10ek. Ekintza bost urteko epearen buruan preskribatuko da, erabili zitekeen unetik hasita.

3. Urteko kontuei buruzko kanpoko auditoria egin beharko da Kontu auditoretzari buruzko Legeak zehazten duen egoeran daudelarik edo kooperatibako bazkideen 100eko 15ek idatziz hala eskatzen badiote Zuzendaritza Kontseiluari.

Idatz-zati honetan xedatutakoa betetzearen ondorioetarako, kanpoko auditoria izanen da foru lege honetako 83.2 artikuluan eta Kooperatiben

zerga-arabidea arautzen duen ekainaren 21eko 9/1994 Foru Legeko 9.16 artikuluan aipatzen dena.

VI. KAPITULUA **Araubide ekonomikoa**

45. artikulua. Sozietatearen kapitala.

1. Sozietatearen kapitala aldakorra izanen da eta bazkideen eta, daudenean, atxikien eta bazkide laguntzaileen nahitaezko eta borondatezko ekarpenek osatuko dute. Ekarpeneren horiek ziurtatzeko, titulu izendunak, kartillak, fitxak edo bazkideen izen-zerrenda erabiliko dira, ekarpen mota bakoitzak berea, baina inolaz ere ez dute izanen balore-tituluen izaera.

2. Bazkide bakoitzaren ekarpenak, gehienez ere, sozietatearen kapitalaren 100eko 25ekoak izanen dira, salbu eta foru lege honen 66. artikuluan ezarritako kasuan edo hamar bazkide baino gutxiagoko lehen mailako kooperatibetan, kasu horretan gehienekoa 100eko 33 izanen baita. Ekarpeneren horiek eskudirutan, espezieetan eta ondasun eta eskubideetan egin ahalko dira, azken horietan Zuzendaritza Kontseiluak baloratuta.

3. Estatutuetan zehaztuko da bazkide izateko behar den nahitaezko ekarpen gutxienekoa, denentzat berdina izan daitekeena edo kooperatibaren zerbitzuak erabiltzean bazkide bakoitzak bere gain hartutako konpromisoaren arabera.

Nahitaezko ekarpenen 100eko 25 gutxienez ordaindu beharko da izenpetzen diren unean berean, eta gainerakoa estatutuetan ezarritako epean edo itundutakoan, baina epe hori ez da inolaz ere lau urtetik gorakoa izanen. Borondatezkoak osoz ordaindu beharko dira izenpetzen diren unean.

4. Batzar orokorrak, bertan direnen eta ordezkaturakoen botoen bi herenen gehiengoarekin, nahitaezko ekarpen gehiago eskatzea erabaki dezake, eta horretarako haien zenbatekoa, epea eta baldintzak zehaztuko ditu. Ekarpeneren horiek konpentsatu ahalko dira bazkideek lehendik ordaindu dituzten borondatezko ekarpenekin.

5. Estatutuetan zehaztuko dira aurreko idatzatietan aipatzen diren ekarpen horien ordainketan berankorra izateak ekar ditzakeen ondorioak.

6. Bazkide berriek sozietatearen kapitalean egin dituzten nahitaezko ekarpenak ez dira izanen ahal bazkideek eginikoak baino handiagoak, gaurkotzeak barne, estatutuetan xedatzen denaren arabera.

7. Batzar orokorrak borondatezko ekarpenak onartzea erabaki dezake, eta ekarpen horien baldintzak ezarriko ditu.

8. Estatutuetan edo batzar orokorraren erabakietan aldizkako kuotak ezar daitezke, baina inolaz ere ez dira izanen sozietatearen kapitalaren parte; ez dira halaber ekitaldiko diru-sarreratzat hartuko, eta borondatezko erreserba funtsean sartuko dira zuzenean.

Halaber, ez dira izanen sozietatearen kapitalaren parte kooperatibaren kudeaketarako emandako funtsak, produktuak edo lehengaiak, edo kooperatibaren zerbitzuak jasotzeko eginiko ordainketak, edo bazkideen borondatezko finantzaketa itundutako baldintzetan.

9. Kooperatibek obligazioak jaulkitzea erabaki dezakete batzar orokorrean, eta horien jaulkipen-arabidea legeria indardunari lotuko zaio, baina obligazio horiek ez dira inolaz ere sozietatearen partaidetza bihurtuko.

10. Batzar orokorrak partaidetza bereziak onartzea erabaki dezake, sozietatearen kapitalaren parte ez direnak. Halakotzat hartuko dira bazkideek nahiz hirugarrenek eginiko ondare-ekarpenak, baldin eta itzulketa egiten ez bada erabakia hartzen denetik gutxienez bost urte iragan arte.

Ekarpeneren horien ordezkapena titulu izendunen bitartez edo kontuko idaztoharren bidez eginen da, eta balore higigarritzat hartu ahalko dira baldin eta jaulkipen-erabakian hala aurreikusten bada; horrelakoetan, haien arabide juridikoa finantza-aktibo horiei buruzko araudia indardunari lotuko zaio.

Nolanahi ere, partaidetza bereziek ez dute inolako lehentasunik izanen beste kreditu batzuekin batera suertatuz gero, eta horien lehentasunari dagokionez gainerako hartzekodun arrunten kredituen atzetik joanen dira.

Ekarpeneren berezi horien mugaeguna ez baldin bada gertatzen entitatearen likidazioa onetsi arte, likidatzaileek, behin entitatea desegin ondoren, sozietatearen kapitalaren parte gisa kontabilizatu ahalko dituzte ekarpenok, haien banaketaren ondorioetarako, non eta gainerako hartzekodunek ez duten onartzen lehenago itzultzea.

11. Batzar orokorrak orobat erabaki ahalko du partaidetza-tituluak jaulkitzea, sozietatearen kapitalaren parte izan gabe, eta horiek berekin ekarriko dute kasuan kasuko ordainketa mistoa, alegia, korritu finkoa gehi zati aldakor bat, kooperatibak, bere emaitzen arabera, jaulkipena gauzatzen den unean erabakiko duena.

Batzar orokorrak horri buruz hartzen duen erabakian finkatuko da amortizazio epea eta aplikatzekoak diren gainerako arauak, bai eta partaidetzen titularrek batzar orokorraren bilkuretara agertzeko eskubidea dutela ere, hitzarekin baina botorik gabe.

Halaber, batzar orokorrak erabaki dezake partaidetzako kontuak kontratatzea, Merkataritza Kodean ezarritakoari lotutako araubidean.

12. Kooperatibek harturiko kapital-dirulaguntzak ondareari gehitu ahalko zaizkio zuzenean, erreserba berezien artean, dirulaguntzen erreserbak izenarekin, edo ustiapen kontuari, kontabilitateko arauei jarraikiz.

Bigarren kasuan, erabilera libreko soberakinak dirulaguntzen derigorrezko erreserba funtsean sartuko dira; ekitaldiko emaitzen kontuari egotzitako kapital-dirulaguntzaren zenbatekoa izanen da muga.

Dirulaguntzen nahitaezko erreserba funtsa ezin izanen da banatu, bakar-bakarrik erabili ahalko da ekitaldiko galerak konpentsatzeko, eta sortu zenetik hamar urte iraganik berriz sartu ahalko da erabilera libreko erreserbetan.

Bigarren mailako kooperatibek kontabilitateko irizpideei jarraikiz aplikatuko dizkiote kapital-dirulaguntzak ustiapen kontuari, eta sortzen diren soberakinak dirulaguntzen erreserba funtserako erabili ahalko dira, baldin eta batzar orokorrak emaitzak banatzean hala erabakitzen badu.

46. artikulua. Sozietateren kapitalaren araubidea.

1. Sozietatearen kapitalari eginiko ekarpenek korrituak sortuko dituzte, baldin eta estatutuak edo, halakorik ez badago, batzar orokorrak hala ezartzen badute.

Ez dira inolaz ere izanen diruaren legezko korrituak baino sei puntu altuagoak.

Nolanahi ere, Zuzendaritza Kontseiluaren erabakiz bertan behera geldituko da korrituen ordainketa kooperatiba galera egoeran dagoenean, batzar orokorrak hurrengo bilkura egin arte.

2. Kapitalari eginiko ekarpenak ibilgetua eguneratuz gaurkotu ahalko dira, eguneratzei buruzko araudiarekin bat.

Nekazaritzako kooperatibetan, eguneratze funtsak erreserba funts berezi batera joanen dira.

3. Bazkideek sozietatearen kapitalari eginiko ekarpenak gaurkotu ahalko dira kooperatibak sortutako soberakinetan jatorria duten erreserben kargura, baldin eta ondoko arauak betetzen badira:

a) Horretarako ez da inolaz ere erabiliko aipatutako erreserben 100eko 50 baino gehiago.

b) Gaurkotzea egiteko, ondorio fiskaletarako indarra duen legezko eguneratze-koefizientea aplikatu zaie urte bakoitzeko ekarpenei.

c) Eguneratzea soilik egin ahal izanen da baldin eta erreserben kopurua, horien 100eko 50 aplikatuta, aipatutako erregela aplikatu ondoren ekarpenek izandako igoera osoa estaltzeko adinakoa baldin bada.

4. Estatutuetan arautuko da bazkide baten baja gertatzen denean, zein den ere bajaren arrazoia, kapitalari eginiko ekarpenen itzulketa izateko eskubidea, ondoko arau hauei jarraikiz:

a) Beti kenduko dira, inolako mugarik gabe, ekitaldi ekonomikoan izandako galerak eta metatutakoak, baldin badaude, bai eta foru lege honen 23.3 artikuluan arautzen diren kapitalizatu gabeko zenbatekoak ere.

b) Kanporatze kasuetan eta arrazoitu gabeko bajak gertatzen direnean, nahitaezko ekarpenen 100eko 30 eta 100eko 20rainoko kenkariak ezar daitezke, hurrenez hurren, baina borondatezko ekarpenetan ez da inolako kenkaririk egiterik izanen.

c) Itzulketarako epea gehienez ere bost urtekoa izanen da, edo batekoa heriotza gertatuz gero, eta bazkideek edo haien eskubidedunek itzuli gabeko diru kopuruari dagokion diruaren legezko korrituak ere hartzeko eskubidea izanen dute.

47. artikulua. Baliabide berekiak.

1. Kooperatibaren baliabide berekizat hartuko dira artikulua honetan halakotzat jotzen direnak eta merkataritza eta kooperatiba legerian horri buruz espresuki aurreikusitakoak.

2. Baliabide bereki aldakortzat honakoak hartuko dira:

a) Foru lege honetako beste artikulua batzuetan halakotzat arautzen den sozietatearen kapitala.

b) Likidaziora arte ezin eska daitekeen menpeko zor epegabea, baina hartzekodunen baimenik gabe ordaindu daitekeena, gutxienez bost urte igaro ondoren.

c) 30 urte edo gehiagoko epea duen menpeko finantzaketa, baldin eta 10 urte gutxienez geratzen badira kontabilizatzeko egunetik mugaegunera arte.

b) eta c) letren kasuan, beharrezkoa izanen da "baliabide bereki aldakorrak" esamoldea erabiltzea balantzean kontabilizatzeko.

3. Sozietatearen kapital finkotzat hartuko da kooperatiba hartzailearen likidaziora arte ezin eska daitekeen menpeko zor epegabea, edozein dela ere, hartzekodunen baimen espres edo taziturik gabe ordaindu ezin daitekeena.

4. "Bestelako baliabide berekizat" hartuko da kooperatibaren likidaziora arte ezin eska daitekeen menpeko zor epegabea, edozein dela ere, aurreko idatz-zatietan aipatuz bestelakoa.

5. Artikulu honetan xedatutakoaren ondorioetarako, "menpeko" ekarpenetat hartuko dira kredituen lehentasunen ondorioetarako hartzekodun arrunt guztien atzetik geratzen direnak.

6. Kooperatibek bereganatutako finantza-inbertsio iraunkorren ordainketa –finkoa, aldakorra zein partaidetzazkoa izan-, gastu kengarrizat hartuko da betiere etekinen kopurua finkatzeko orduan.

48. artikulua. Ekarpenen eskualdaketa.

Sozietatearen kapitalerako ekarpenak honela eskualdatu ahalko dira:

a) "Inter vivos" egintzen bitartez, baina bazkideen artean bakarrik eta ondoko salbuespenak izanda, estatutuetan jaso beharko direnak aplikatuko badira:

a.1) Zuzendaritza Kontseiluak baimena eman dezake jardunean dauden bazkideen ahaideak, odol bidezko hirugarren maila bitartekoak, bazkide izan daitezen, hala eskatzen badute eta ez sarre-kuota ezta sozietatearen kapitalari egin beharreko ekarpena eskatu gabe.

Hamabost eguneko epean, bazkideak bere baja eman behar du eta sozietatean dituen partaidetzen eskualdaketa osoa egin behar dio bazkide izan nahi duen ahaideari. Bestela, zuzendaritza organoak bazkide izateko prozedura orokorrari ekin beharko dio, sarrera-kuoten eta sozietatearen kapitalari egin beharreko ekarpenen araubideari dagokionez.

a.2) Bazkideen eta ahaideen arteko eskualdaketa partziala bakar-bakarrik egin daiteke lehen mailako odol- edo ezkontza-ahaidetasuna dutenen artean, eta kasu horretan biak izan daitezke bazkide eskualdaketa egin ondoren, betiere foru lege honen 45. artikuluan sozietatearen kapitalean bazkideek duten partaidetzarako ezarritako gutxiene-koak errespetatzen badituzte.

b) "Mortis causa" egintzen bitartez, eskubidedunak bazkide baldin badira edo izaera hori eskuratzen baldin badute heriotza gertatu eta gehienez ere sei hilabeteko epean.

Eskubidedunak entitate kooperatiboko bazkide ez direnean, kooperatibak baimena eman dezake haietako bat bazkide gisa aritu dadin gainerako jaraunsleen orde, jaraunsleek aurretiaz baimena emanda.

49. artikulua. Ekitaldi ekonomikoa.

1. Estatutuetan ekitaldi ekonomikoa ixteko eguna finkatuko da. Besterik ezarri ezean, ekitaldi ekonomikoa abenduaren 31n itxiko da.

2. Ekitaldi ekonomikoa itxi eta lau hilabeteko epean, beranduenez, Zuzendaritza Kontseiluak agiri hauek prestatu beharko ditu:

a) Inbentarioa.

b) Balantzea.

c) Irabazien eta galeren kontua.

d) Azalpen txostena.

e) Soberakin garbiak banatzeko proposamena eta kooperatibaz kanpoko etekinak nora bideratuko diren, edo galerak nori egotziko zaizkion.

Balantzea, galeren eta irabazien kontua eta azalpen txostena argi eta garbi idatzi beharko dira, halako moldez non haren irakurketatik ezagutza osoa aterako den, bai kooperatibaren ondareari, ekonomiari eta finantzen egoerari buruz, bai ekitaldiko emaitzei buruz, baita haren enpresa jardueraren gorabeherari buruz ere.

3. Balantzearen kontusailak kontabilitatearen ohiko printzipioei eta irizpide objektiboei jarraikiz baloratuko dira, hirugarrenen interesak bermatzeko eta kooperatibaren kudeaketa ekonomikoa taxuzkoa eta zuhurra lortzeko.

4. Estatutuetan ezarri ahalko da auditoreek kooperatibaren finantzen egoera-orriak aldian-aldian aztertu beharra.

50. artikulua. Ekitaldi ekonomikoaren emaitzak finkatzea.

Ekitaldi ekonomikoaren emaitzak finkatzeko, honako arau hauek aplikatuko dira:

1. Ekitaldiaren soberakin garbia, edo kasua bada, galerak finkatu ahal izateko honakoak izanen dira, besteak beste, gastutat hartuko direnak:

a) Kooperatibaren funtzionamendurako behar diren gastuak.

b) Bazkideek edo atxikitakoek sozietatearen kapitalari eginiko ekarpenek sortutako korrituak, baita obligazio-hartzaileei eta gainerako hartzekodunei zor zaizkien korrituak ere.

c) Amortizaziorako diren zenbatekoak.

d) Kooperatibaren kudeaketarako eta garapenerako bazkideek jarritako ondasunen zenbatekoa, merkatuko prezioen arabera baloratuak, bai eta lan aurrerakinak ere, baina horiek ez dira izan ahal sektore hartako inguruko lantokietan dauden batez besteko soldatak baino altuagoak.

Nekazaritzako kooperatiben kasuan likidazioaren egiazko balioa hartuko da bazkideek jarritako ondasunen baliotzat, betiere lortutako salneurri kooperatiba kudeatzeko beharrezkoak diren zuzeneko eta zeharkako gastuak kendu ondoren gelditzen dena baino handiagoa ez bada.

2. Honako etekin hauek kooperatibaz kanpoko etekin gisa jasoko dira kontabilitatean: hirugarrenekin eginiko eragiketen ondoriozkoak, gainbalioetatik sortutakoak eta kooperatibaren helburukoak ez diren iturrietatik heldu direnak, salbuespen hauek eginda:

a) Sozietate kooperatiboetan egindako inbertsioetatik edo partaidetza finantzarioetatik heldu diren diru-sarreren ondoriozkoak, edo, sozietate kooperatiboak ez badira ere, kooperatibaren lanerako prestaketa lanak, lan osagarriak edo menpekoak egiten badituzte, horrelakoak ondorio guztietarako kooperatibaren emaitzat hartzen baitira.

b) Sozietatearen helburua betetzeko diren ibilgetu materialaren elementuak besterentzetik lortutako gainbalioak, baldintza hauek betez gero:

b.1) Diru guztia ibilgetuaren elementu gehiago erosteko inbertitzea, helburu bererako.

b.2) Berrinbertsio hori egitea ondare-elementua eman edo eskura jartzen den eguna baino urte bat lehenagotik hasi eta egun horren ondotik hiru urte bete baino lehen.

b.3) Haren ondarean egotea amortizazio-epea bukatu arte, justifikatzen diren galerak izan ezik.

Kooperatibaz kanpoko emaitzak kalkulatzeko, eragiketa horietatik etorritako diru-sarrerei, sarrera horiek lortzeko behar izan diren gastu berariazko ez gainera, kooperatibaren gastu orokorrei dagokien zati bat ere egotziko zaie, egozpena egiteko taxuzko irizpideetan oinarrituz kalkulatuak.

3. Nekazaritzako kooperatibetan, urteko finantzen egoera-orriak egiteko, kanpaina bakoitzeko sarreren eta gastuen arteko korrelazio-araua aplikatuko da, baina denboran egotzeko irizpide hau erabiliz: bazkideei igorri beharreko azkeneko likidazioaren datuak ezagutzen diren unean sartuko dira kanpaina bakoitzeko sarrera eta gastuak emaitzen kontuan.

51. artikulua. Nahitaezko funtsak.

1. Kooperatiba guztietan eratuko dira nahitaezko erreserba funtsa eta hezkuntza eta sustapen funtsa.

2. Nahitaezko erreserba funtsa ezin izanen da bazkideen artean banatu eta honelaxe eratuko da:

a) Ekitaldi bakoitzeko soberakin garbiei buruz estatutuetan ezartzen den ehuneko, inoiz ez 100eko 30etik beherakoa, funts hori sozietatearen kapitalaren 100eko 50 adinakoa edo handiagoa izan arte. Zenbateko horretara iristen denean, soberakinen 100eko 5 gutxienez hezkuntza eta sustapen funtsera joanen da eta gainerako 100eko 25a nahitaezko erreserba funtsera.

Aipatu erreserba funtsa sozietatearen kapitalaren 100eko 200era iristen bada edo ehuneko hori gainditzen badu, soberakin garbien 100eko 20 hura hornitzeko erabiliko da eta 100eko 5 hezkuntza eta sustapen funtsera sartzeko.

Nahitaezko erreserba funtsa sozietatearen kapitalaren 100eko 300era iristen bada edo ehuneko hori gainditzen badu, aski izanen da soberakin garbien 100eko 10 uztea hura hornitzeko eta 100eko 10 hezkuntza eta sustapen funtsa hornitzeko.

Bigarren mailako kooperatibetan kopuru hauek bideratuko dira: zergak ordaindu ondoren ateratzen den emaitzaren 100eko 20 nahitaezko erreserba funtserako eta 100eko 10 hezkuntza eta sustapen funtserako.

b) Kooperatibaz kanpoko etekinen 100eko 50. Gainerako 100eko 50a borondatezko erreserbeta-rako izanen da.

Nahitaezko erreserba funtsa sozietatearen kapitalaren 100eko 300era iristen bada edo ehuneko hori gainditzen badu, kooperatibaz kanpoko etekinen 100eko 25 funts horretarako izanen da, eta gainerako 100eko 75a borondatezko erreserbeta-rako.

c) Nahitaezko ekarpenen kenkariak, bazkidearen baja gertatzen denean.

d) Bazkideei ezarritako zehapen ekonomikoak.

e) Bazkideen sarrera kuotak, horrelakorik ezarri baldin bada.

f) Kooperatibak birmoldatu, integratu eta berriz abiarazteko prozesuetan dauden kooperatiben kasuan, birmoldatze prozesuko gastu guztiak nahitaezko erreserba funtsera bideratu ahalko dituzte zuzenean.

Nahitaezko erreserba funtsa, orobat, finantziazio espezifikorako adostutako ordainsariak bideratu ahalko dira eta, baita ere, integrazio prozesuak eta jarduera eta inbertsio berriak finantzatzeko sortutako funtsak, are funts horien errebalorizazioa ere, baldin eta horiek ordaintzeko sistema hori ezarri bada.

Nolanahi ere, batzar orokorrak, Zuzendaritza Kontseiluak proposaturik, erabaki dezake c), d), eta e) letretan agindutako zenbatekoak nahitaezko erreserba funtsean ez sartzeara eta foru lege honen hurrengo artikuluan arautzen den borondatezko erreserba funtsa bideratzea.

3. Hezkuntza eta sustapen funtsa banaezina eta bahiezina da eta honelaxe eratua dago:

a) Ekitaldi bakoitzeko soberakin garbien ehuneko jakin bat, estatutuek edo batzar orokorrak ezartzen dutena, baina ezin izanen da izan inolaz ere 100eko 5 baino txikiagoa nahitaezko erreserba funtsa sozietatearen kapitalaren 100eko 50 adina-koa edo handiagoa denean.

b) Helburu horretarako jasotzen diren dirulaguntzak, dohaintzak eta laguntzak.

Batzar orokorrak hezkuntza eta sustapen funtsa aplikatzeko oinarritzko jarraibideak ezarriko ditu. Funtsa ondoko helburuak dituzten jardueretan erabiliko da:

b.1) Laguntza tekniko sustatzea, kooperatibei laguntzeko goi egiturak sortzea eta, oro har, elkarlaguntzako printzipioak sar daitezkeen jarduerak.

b.2) Kooperatiben oinarri eta teknikan bertako bazkide langileak eta besteren konturako langileak prestatzea eta hezteak, bai eta kooperatibismoaren ezaugarriak aditzera ematea kooperatibaren jarduerak ukitutako gizarteari.

b.3) Izaera kulturala, profesionala edo ongintzakoa duten jarduerak, inguruko gizartea edo, oro har, erkidegoa sustatzeko asmoz.

Hezkuntza eta sustapen funtsa sortu zen helbururako baino ez da erabiliko. Funts hori bere helburuetara bideratuko da, bigarren mailako edo maila handiagoko kooperatibei, kooperatiben elkarteei edo irabazi asmorik ez duteN ekonomia sozialeko entitateei diru hori funtsa sortu zen helbururako erabiltzeko baldintzapean ematen, edo bestela, entitate kooperatiboak berak zuzenean bideratuko du.

52. artikulua. Soberakin garbi erabilgarrien aplikazioa.

1. Nahitaezko funtsak hornitu ondoren, soberakin erabilgarriak kooperatibaren itzulkinetarako aplikatu ahalko dira eta, kasua bada, kooperatiba-

ko soldatapeko langileek emaitzetan parte-hartzea izateko, baita borondatezko erreserba funtsa eratzeko ere, ekitaldi bakoitzean batzar orokorrak erabakitzen duenaren arabera, batzarrak zehaztuko baitu banagarri edo banaezin diren, entitatearen estatutuen arauetan idatzia ez badago.

Borondatezko erreserba funtsa, halakorik bada, ondoko diru-zenbateko hauekin hornituko da:

a) Kooperatibaz kanpoko etekinen 100eko 50.

b) Kooperatiben etekinetatik ehuneko bat, batzar orokorrak erabakitzen duena.

c) Baja kasuetan egin beharreko nahitaezko ekarpenen kenkariak, ezarritako zehapen ekonomikoak eta bazkidearen sarrera kuotak, batzar orokorrak horrela erabakitzen duenean, aurreko artikuluko 2. idatz-zatiko azkeneko lerrokan xedatutakoari jarraikiz.

2. Unean uneko edo aurrera begirako behar ekonomiko eta finantzarioak direla-eta, estatutuek edo batzar orokorrak itzulkina honela aplikatzea erabaki dezakete:

a) Sozietatearen kapitalean sartzeara, bazkide bakoitzaren ekarpen gisa.

b) Funts bat eratzeara, batzar orokorrak administratua eta bazkidearentzat erabilera mugatua izanen duena, betiere haren itzulketa eta korritu-tasa mugatu bat bermatuz, diruaren legezko korritua baino txikiagoa, gehienez ere zortzi urteko eperako, bigarren mailako kooperatibetan izan ezik, horrelakoetan epea luzeagoa izan baitaiteke.

3. Kooperatibaren itzulkina, ekitaldi bakoitza onetsi ondoren banatuko dena, kooperatiban bazkide bakoitzak eginiko eragiketa, zerbitzu edo jardueren arabera izanen da.

Kooperatibaren itzulkina ez da inolaz ere sorraziko sozietatearen kapitalaren partaidetzaren arabera.

4. Bazkide bakoitzak kooperatiban zer eragiketa, zerbitzu edo jarduera egin dituen, horren arabera banatuko dira bazkideen artean dirulaguntzen erreserba funtsa, foru lege honen 45.12 artikuluan aurreikusten dena, eta erabilera libreko erreserbak. Banaketa egiteko bazkide bakoitzari aintzat hartuko zaion jarduera aldia erreserba horiek biltzeko igaro dena adinakoa izanen da, hamar urtekoa gehienez. Erreserba horien banaketa, ondorio guttiarako, kooperatibaren itzulkinetat hartuko da.

53. artikulua. Galeren egozketa.

1. Ekitaldi bakoitza ixtean sortzen ahal diren galeren egozketa eta konpentsazioa egiteko irizpi-deak estatutuetan finkatuko dira.

Konpentsazioa egin daiteke bai erreserben kargura, bai bazkide bakoitzak eginiko eragiketen, zerbitzuen edo jardueren arabera, edo bi bideak konbinatuz, baina inola ere ez bazkide bakoitzak sozietatearen kapitalari eginiko ekarpenen arabera.

2. Bazkideek onartu baina konpentsatzen ez diren galerak kooperatibaren aldeko kreditutzat hartuko dira, eta kreditu hori erabili ahalko da bazkideak kooperatiban borondatezko edo nahitaezko baja hartu badu ere.

VII. KAPITULUA

Liburuak eta kontabilitatea

54. artikulua. Kooperatiben dokumentazioa.

1. Kooperatibek ondoko liburuak eramanen dituzte, behar bezala ordenatuak eta eguneratuak:

a) Bazkideen erregistro liburua eta, kasua bada, atxikitakoena, haien nortasuna ongi zehaztuz.

b) Sozietatearen kapitalari eginiko ekarpenen erregistro liburua.

c) Batzar orokorraren, Zuzendaritza Kontseilua eta, kasua bada, errekurtsio batzordearen akta liburua.

d) Kontabilitate liburuak. Kontabilitateko egunkaria eta urteko inbentario eta kontuen liburua ezinbestekoak izanen dira eta merkataritzako legeriak horietarako finkatzen duen edukia izan beharko dute.

e) Kontu-hartzaileen txosten liburua.

2. Liburuak erabiltzen hasi aurretik, Nafarroako Kooperatiben Erregistroak eginbidetu beharko ditu.

Hori egitea deusetan galarazi gabe, edozein prozedura egokiren bidez paperetan egin ahalko dira idatzohar eta idazpenak, gero zenbakitu eta koadernatu beharko direnak erregistro liburua egiteko. Liburu horiek ekitaldi ekonomikoaren urteko kontuak onetsi eta bi hilabete igaro baino lehen eginbidetzera aurkeztu beharko dira.

VIII. KAPITULUA

Estatutuen aldaketa, bat-egitea, zatiketa eta eraldaketa

55. artikulua. Estatutuen aldaketa.

Estatutuak aldatzeko erabakiak batzar orokorrak hartu beharko ditu, bertan izan edo ordezkatuak direnen botoen bi herenaren gehiengoarekin.

Halarik ere, sozietatearen helbidea udalerritik atera gabe aldatu nahi izanez gero, aski izanen da Zuzendaritza Kontseiluaren erabakia.

56. artikulua. Bat-egiteak eta xurgapenak.

1. Kooperatiben bat-egiteak egiteko edo kooperatiba batek jardunean dagoen beste bat edo gehiago xurgatzeko, beharrezkoa izanen da horretarako berariaz deitutako batzar orokorrak onestea bertaratzen diren bazkideen eta ordezkatuak diren botoen hiru bostenen gehiengoarekin.

Bat-egite erabakia hartuta, Nafarroako Aldizkari Ofizialean eta Foru Komunitatean gehien zabalitzen diren egunkarietatik bitan gutxienez argitaratu beharko da.

Bat-egite erabakia ezin izanen da gauzatu Nafarroako Aldizkari Ofizialean argitaratzen den egunetik hasita bi hilabete igarotzen diren arte.

2. Aipatu epearen barrenean hartzekodunen bat erabakiaren aurka agertzen baldin bada, gauzatu baino lehen nahitaezko baldintza izanen da konforme ez dagoenaren eskubideak ordaindu eta bermatzea, eta horrek ezin izanen dio uko egin kobratzeari, ezta mugaeguna beteta ez duten kredituak badira ere.

Desadostasuna agertu duena bazkidea edo atxikia baldin bada, kooperatibatik bereizi ahalko da Zuzendaritza Kontseiluari igorri beharreko idatzi baten bitartez, iragarkia Nafarroako Aldizkari Ofizialean argitara ematen den egunetik hasita hogeita hamar egun naturaleko epean. Eskaera hori arrazoituriko bajatzat hartuko da.

3. Bat egiten duten kooperatiba bakoitzaren ondarea bat-egitearen ondorioz sortzen den kooperatiba berriaren ondarrera pasatuko da, eta azkeneko horrek hartuko ditu bere gain aurrekoen eskubide eta betebeharrak guztiak.

Bat-egitearen ondorioz sortzen den kooperatibaren liburuetan agertu beharko dira batu diren kooperatibetatik heldu diren ondare elementu bakoitzaren kontzeptua eta jatorria.

Halaber, bat egin duten kooperatibetako bazkide eta atxikitakoak kooperatiba berriaren partaide izanen dira.

4. Kooperatiben xurgapena gertatzen denean, prozedura eta ondorioak berberak izanen dira.

5. Bat-egitea, xurgapena, jarduera baterako ekarpena edo ondare ibilgetua eskualdatzen den beste figura antzekoren bat gertatzen denean, kooperatiba berriak edo xurgatzaileak kooperatiba xurgatuko bazkideekin hitzarmenak egin ahalko

ditu, epe jakin batean gainbalioak salduz gero sor litezkeen gainbalioak onartzeko.

57. artikulua. Bat-egitearen eskritura.

Bat egiteko erabakia Nafarroako Kooperatiben Erregistroan inskribatu beharko da eskritura publiko-a aurkeztuz. Eskritura horretan bildu beharko dira, erabakiaz gain, kooperatiben balantze orokorrak, bat egiteko erabakiaren eguna baino egun bat lehenago itxiak, bat-egitearen aurka agertu diren bazkide nahiz atxikitakoen zerrenda izenduna eta, kasua bada, erabakiaren aurka agertu diren hartzekodunei buruz dagoen egoera.

58. artikulua. Zatiketa.

Kooperatiben zatiketa bat-egite kasurako aplikagarri diren arau berberen menean geldituko da, eta bazkideek, atxikitakoek eta hartzekodunek bat-egite kasuetarako foru lege honek aitortzen dituen eskubide berberak erabil ditzakete.

59. artikulua. Eraldaketa.

1. Kooperatibak edozein motatako sozietate zibil edo merkataritzakoa bilakatu ahalko dira. Eraldatzeko erabakia batzar orokorrak hartu beharko du, foru lege honetan bat-egite eta xurgapen kasuetarako ezarritako baldintza eta arau berbereri jarraikiz.

2. Izaera kooperatiboa ez duten sozietate eta elkarteak eraldatu eta foru lege honetan araututako kooperatiba motaren bat bilakatu ahalko dira, baldin eta hori egitea berariaz debekatzen duen legezko agindurik ez badago.

Eraldatzeko erabakia batzar orokorrak hartuko du, edo bestela, sozietatearen nahia erakusteko erabiltzen den balio bereko beste sistemaren bat erabiliko da, baina betiere aplikatzekoa den legediak ezartzen duen gehiengo lortu beharko da.

Eraldaketaren eskritura publikoari aditu independente batzuek diruzkoa ez den sozietatearen ondarearen gainean egin beharreko txostena erantsiko zaio, kasua bada, eta hori guztia Merkataritzako Erregistroan eta behar diren gainerako erregistroetan aurkeztuko da, eta betiere Nafarroako Kooperatiben Erregistroan, eraldaketa egiteko erabakia hartu den egunaren bezperan itxitako balantzearekin batera.

Kooperatiba bilakaturik ere, ez da deusetan ere aldatuko entitate eraldatuko bazkideek erabaki hori hartu aurretik sozietatearen aurrean ziztzen zorrerik erantzukizunaren araubidea.

3. Sozietate kooperatibo batek beste entitate mota bat izateko eraldaketa egiten duenean, nahitaezko erreserba funtseko saldoek, hezkuntza fun-

tsekoek eta, estatutuen arabera, bazkideen artean banatu ezin diren bestelako ezein funts edo erreserbetako saldoek kooperatibak likidatzen direnerako 63.2.e) artikuluan finkatu den helburu berbera izanen dute.

IX. KAPITULUA

Desegitea, deskalifikazioa eta likidazioa

60. artikulua. Desegitea.

Sozietate kooperatiboak arrazoi hauetako bat gertatzen denean deseginen dira:

a) Estatutuetan zehaztutako bukaera egunera iristean, non eta batzar orokorrak hura luzatzeko erabakia hartzen ez duen, bertaritzen diren bazkideen eta ordezkatuaren botoen bi herenek onetsirik.

b) Bazkideen kopurua edo sozietatearen kapitala murriztu eta legean nahiz estatutuetan ezarritako gutxienezko iristen ez denean, eta sei hilabeteko epean berriz behar adina handitzen ez bada.

c) Bat-egitea edo erabateko zatiketa gertatzen denean.

d) Kooperatibaren porrota gertatzen denean.

e) Batzar orokorraren erabakiaren bitartez, emandako baliozko botoen bi herenaren gehiengoarekin.

61. artikulua. Desegiteko prozedura.

Arestiko artikuluan aipatutako desegite-arrazoiaren bat gertatuz gero, batzar orokorra biltzeko deia egiten da foru lege honetan ezartzen diren prozeduren bitartez, desegiteko erabakia har dezan.

Deialdiaren egunetik batzar orokorra egiten den arte ezin izanen dira igaro hogeita hamar egun natural baino gehiago, ez eta hamar baino gutxiago ere.

Desegiteko erabakia hartuta, Nafarroako Aldizkari Ofizialean eta Foru Komunitatean gehien zabaltzen diren egunkarietatik bitan gutxienez argitaratu beharko da.

Horrez gainera, erabakia hartu eta hogeita hamar eguneko epean Nafarroako Kooperatiben Erregistroari jakinaraziko zaio, haren inskripzioa egin dezan.

62. artikulua. Deskalifikazioa.

1. Deskalifikazioa, sozietate kooperatiboaren desegitea berarekin dakarrena, ondoko arrazoiengatik gertatuko da:

a) Foru lege honen 60.b) artikuluan ezarritako kasuan, baldin eta batzar orokorrak sozietatea

desegiteko erabakia ezarrita dagoen epean hartzen ez badu.

b) Foru lege honetan ezarritako arauak betetzen ez badira.

2. Deskalifikazioaren erabakia Industria eta Teknologia, Merkataritza eta Lan kontseilariak hartuko du, behar den espedientea tramitatu ondotik. Espedientearen tramitazioaldian interesdunei entzunaldia emanen zaie eta Lanaren eta Gizarte Segurantzaren Ikuskatzailetzaren eta Nafarroako Kooperatiben Kontseiluaren txostenak bilduko dira.

3. Deskalifikazioarekin batera, erregistroetako idazpenak baliorik gabe geldituko dira berehalakoan.

4. Deskalifikazioari buruzko foru agindua Nafarroako Aldizkari Ofizialean eta Foru Komunitatean gehien zabaltzen diren egunkarietatik bitan gutxienez argitaratu beharko da.

63. artikulua. Likidazioa.

1. Estatutuek edo, kasua bada, batzar orokorrak ezarriko dute sozietate kooperatiboaren likidazioan baliatu beharreko prozedura, bai likidatzaileak kopuru bakoitian izendatzeko, bai sozietatearen ondasunak adjudikatzeko.

2. Nolanahi ere, likidatzaileek ondoko jarduketa hauek egin beharko dituzte, hemen adierazten diren ordena berebean:

a) Kooperatibaren gizarte-zorrrak kitatu.

b) Hezkuntza eta sustapen funtsari dagokion saldoa erreserbatu.

c) Sozietatearen kapitala bazkideen artean banatu, betiere bazkide edo, kasua bada, atxikitako edo bazkide laguntzaile bakoitzaren parte-hartzearen arabera.

d) Borondatezko erreserba funtsarekin, eta kasua bada erreserba funts bereziarekin, arestian adierazi bezala jokatu, betiere sozietatearen kapitalaren arabera.

e) Hezkuntza eta sustapen funtsa eta nahitaezko erreserba funtsa ondoko prozeduraren arabera banatu:

Kooperatiba zein motatakoa den, hari dagokion batasun elkartera bazkide guztien zerrenda eta dauden aktibo likidoak eramanen dira, eta diru horrekin funts bat eratuko da hantxe, urte baterako gehienez.

Epe horretan, desegin den kooperatibako bazkideek aukera izanen dute funts horretatik dagokien zatia beste sozietate kooperatibo bateko sarre-
ra kuota gisa transferitzeko, desegin aurreko

urtean kooperatiban egindako jardueraren arabera, baldin eta kooperatiba hartzailearen lurralde eremuak bazkideen ustiategiak kokatzen diren eremua hartzen badu eta sozietatearen helburua antzekoa bada.

Batasun elkarte horrek eginiko eskaintza baliatzen ez duten bazkideek dagokien zatia galduko dute, eta hori kooperatibismoaren sustapenerako erabili beharko da eskura duen egituraren barrenean.

3. Desegindako sozietate kooperatiboak likidazioa egin arte gordeko du bere nortasun juridikoa. Epe horretan sozietatearen izenari "likidazioan" hitza erantsi beharko zaio.

4. Likidazioa bukatutakoan, likidatzaileek batzar orokorraren esku utziko dute azken balantzeari buruzko erabakia.

5. Likidatzaileek, azken balantzearen onespena jasotzen duen eskritura publiko baten bidez, kooperatibari dagozkion idazpenak deusezta ditzala eskatuko diote Nafarroako Kooperatiben Erregistroari, hamabost eguneko epean, eta horretarako sozietatearen trafikoari buruzko liburuak eta agiriak emanen dizkiote, bost urtez gordeko direnak.

II. TITULUA

Kooperatiba motak

I. KAPITULUA

Lehen mailako kooperatibak

63. bis artikulua berria. Kooperatiba motak

Lehen mailako kooperatibak honela sailkatu ahalgo dira:

a) Nekazaritzako kooperatibak.

b) Lan elkartuko kooperatibak.

c) Etxebizitza kooperatibak.

d) Kontsumitzaile eta erabiltzaileen kooperatibak.

e) Kredituko kooperatibak.

f) Zerbitzuko kooperatibak.

g) Irakaskuntzako kooperatibak.

h) Aseguruko kooperatibak.

i) Garraioko kooperatibak.

j) Osasungintzako kooperatibak.

k) Hezkuntzako kooperatibak.

l) Gizarte ongizateko kooperatibak.

m) Gizarte ekimeneko kooperatibak.

64. artikulua. Nekazaritzako kooperatibak.

1. Nekazaritzako kooperatibak nekazaritzako, oihangintzako edo abeltzaintzako ustiategi baten titulartasun osoa edo hainbanatua duten pertsona fisikoek nahiz juridikoek osatzen dituztenak dira, baldin eta haien helburua, azpimotaren arabera, ondoko hauetako bat baldin bada:

a) Landalurren kooperatibak.

a.1) Bazkideei lehengaiak, ondasunak edo zerbitzuak ematea.

a.2) Nekazaritzako produktuak eta haien deribatuak eraldatu, industrializatu eta merkaturatzea.

a.3) Nekazaritzako kreditu eta aseguruak sustatzea eta kudeatzea.

a.4) Nekazariei eta landa ingurunekoei lagundu eta horien egoera hobetzea helburua duten jarduerak sustatzea eta haiei zerbitzuak eskaintzea.

a.5) Bazkideek erabiltzeko izanen diren makina eta lanabesak erostea, ereintza, egokitze eta uzta lanak egitea bazkideei, hala nola, laborantzako beste zerbitzu zail batzuk eskaintzea, produkzio kostuak merkatu eta lanak errazteko asmoz.

a.6) Lurrak,azienda, basoak edo antzeko beste ondasun batzuk erostea edo errentan hartzea, zuzenean ustiatzeko edo beste nekazari edo abeltzain batzuei lagatzeko.

a.7) Nekazaritzakoa nahiz abeltzaintzakoa den beste edozein lan eta horiekin zuzeneko harremana duten guztiak.

b) Nekazaritzako makineria erabiltzeko kooperatibak (NMEK).

Nekazaritzako makina edo ekipo bat edo gehiago batera erosi eta erabiltzea, helburu hori beste edozeinekin elkartezina izanik.

c) Lurra elkarrekin ustiatzeko kooperatibak.

c.1) Lurrak,azienda, basoak edo gisako ondasunak erosi edo errentan hartzea, elkarrekin ustiatzeko. Horretarako, nekazaritzako enpresa bakarra osatu eta kudeatuko dute.

c.2) Nekazaritzakoa nahiz abeltzaintzakoa den beste edozein lan edo horiekin zuzeneko harremana duten guztiak.

Artikulu honetako a) eta c) letretan aipatutako nekazaritzako kooperatibek bestelako lan mota batzuk ere egin ahalko dituzte, baldin eta kooperatibak egiaz egiten dituen lan guztien ehuneko 20 baino gehiago ez badira.

2. Nekazaritzako kooperatiben estatutuetan, foru lege honek oro har eskatzen duenaz gain, ondoko alderdi hauek zehaztu beharko dira:

a) Bazkideek zerbitzu, jarduera eta nekazaritzako tresna eta ekipo guztiak, baita haren zerbitzu teknikoak ere, erabiltzeko duten betebeharra. Horretarako, estatutuen arauetan betebeharrorik zehaztuko dira, partaidetza moduluak finkatuz denbora-unitateen, azaleraren eta pisuaren arabera.

b) Lurra batera ustiatzeko kooperatiben estatutuek bazkideen partaidetza moduluak ere bereiziko dituzte; batetik, lurrak edo bestelako ondasunak erabiltzeko eta aprobetxatzeko eskubidea jartzen duten bazkideena eta, bestetik, lana ere, edo lana besterik ez, jartzen dutenena, hau da, lan-bazkideena.

c) Bigarren mailako helburu gisa, bazkideek erabiltzeko eta kontsumitzeko ondasunak edo zerbitzuak eskaintzeko aukera

d) Gastuen derramak, horrelakorik ezartzen denean.

e) Bazkideak kooperatibarekin nahitaezko erre-serba funtsera bideratzeko egiten dituen eragiketegi aplikatu beharreko gutxieneko ehunekoa, hori guztia ezertan ukatu gabe foru lege honen 51. artikuluan ezarritakoa.

f) Kooperatibak bigarren mailako kooperatiben bidez egiten baldin baditu eragiketak, ezartzen den ehunekoa bien artean hainbanatuko da.

g) Zerbitzu berariazkoak emateko batzordeak edo taldeak sortzeko prozedura.

h) Bazkidearen ahaideek, nekazaritzako ustiatzeari lotuak daudenek, egoki iritiz gero, kooperatiban nola har dezaketen parte.

i) Kooperatibaren etorkizun ekonomikoa babes-teko behar diren neurriak, baldin eta bazkide baten bajak kooperatibaren ondarearen egoeran porrota eragin badezake, haren bideragarritasun ekonomikoa eta finantzarioa kolokan jartzen direlako.

j) Barne erregelamendu bat egitea, bazkideen botoen ponderazioa arautuko duena, hori guztia artikulu honetan berean arautzen denari jarraikiz.

3. Nekazaritzako makineria erabiltzeko azpikategoriako kooperatiben estatutuetan, aurreko idatz-zatian azaldutakoez gain, ondoko inguruabarrak ere jaso beharko dira nahitaez:

a) Bazkideek epe zehatz batez kooperatibako bazkide izateko duten betebeharra, gutxienez kooperatibako makineriaren amortizazio epea bukatu arte eta gehienez hamar urtez, salbu eta estatutu-

etan aurreikusita dauden baja arrazoituen kasuetan.

b) Arestiko letran hartutako konpromisoa betetzen ez diren kasuetarako, Zuzendaritza Kontseiluek foru lege honen 45.4.b) artikuluan baimentzen diren kenkarietan aplikatu dezakeen ehunekoaren igoera (100eko 10 gehienez).

c) Baja hartzen duen bazkideak duen betebeharra, nekazaritzako makineria erabiltzeko kooperatiben makineria dela-eta ordura arte hartutako konpromisoari dagokien zatia ordaintzeko.

d) Bazkide bakoitzak sozietatearen kapitalari egindako nahitaezko ekarpenen aplikazio moduluak, bai nekazaritzako makineria erabiltzeko kooperatiban sartzen den unean berean bai etorkizunean eros daitekeen makineriari begira, hitzartutako partaidetzaren arabera.

e) Zerbitzu kooperatibizatuak egiteko makinen eta ekipoen erregistro liburua behar bezala eta egunez egun eramateko betebeharra.

4. Lurra batera ustiatzeko azpikategoriako kooperatiben azpimoten estatutuetan, artikulua honen 2. idatz-zatian aipatu diren nahitaezko betebeharez gain, ondoko inguruabar hauek jaso beharko dira nahitaez:

a) Lurrak edo bestelako produkzio-bideak erabili eta aprobetxatzeko eskubidea ekartzen duten bazkideek entitatean eman beharreko gutxieneko epea, gehienez ere hamabost urtekoa izanzen baita.

b) Kooperatibaren itzulkinak bazkideei aitortzeko irizpideak, betiere jarduera edo zerbitzu kooperatibizatuari jarraikiz eta horretarako kontuan hartuz kooperatiba mota horretan bi bazkide mota izan daitezkeela.

5. Nekazaritzako sozietate kooperatiboetako estatutuetan bazkide bakoitzak batzar orokorrean izanzen duen boto ponderatua arautuko da, nahitaez bete beharreko ondoko printzipioen arabera:

a) Bazkide bakoitzari boto bat gutxienez eta hamar gehienez emanen zaio. Ponderazioa ezin izanzen da hiru bototik beherakoa izan.

b) Jarduera edo zerbitzu kooperatibizatuaren arabera banatuko zaizkio bazkide bakoitzari botoak, eta inola ere ez sozietatearen kapitalari egindako ekarpenaren arabera.

c) Batzar orokorra egin baino lehenago denbora nahikoa emanen, Zuzendaritza Kontseiluak zerrenda bat prestatuko du eta bertan zehaztuko bazkide bakoitzari zenbat boto dagokion sozietatean. Horretarako, azkeneko hiru ekitaldi ekonomiko-

etako jarduera edo zerbitzu kooperatibizatuaren datuak hartuko dira oinarri.

Aipatu zerrenda kooperatibaren helbide sozialean izanzen da ikusgai batzarra egin aurreko bost egunetan, ados ez dagoen bazkide orok foru lege honen 36. artikuluan adierazitako bideak erabiliz inpugnatu ahal izan dezan.

d) Batzar orokorrak onetsitako barne araubide baten bidez ezarriko da entitate bakoitzean zer erlazio dagoen boto sozialen eta jarduera kooperatibizatuaren artean, boto-banaketa egiteko.

65. artikulua. Nekazaritzako kooperatiben araubide ekonomikoa.

1. Lehenengo, bigarren edo maila handiagoko nekazaritzako kooperatibek "errotazio-kapitala" izeneko sistema ezarri ahal dute, non bazkideek ekarpen gehiago egin behar baitituzte sozietatearen kapitalean bakoitzaren jarduera kooperatibizatuaren arabera. Entitateak, berriz, itzuli egingen ditu bere garaian eginiko ekarpenak, antzinasunaren arabera. Diru-sarrera edo itzulketa garbiak kapitalaren handitze edo gutxitzetza hartuko dira.

Errotazio-kapitalaren sistema erabili arren, sozietatearen kapitala ezin izanzen da inolaz ere foru lege honen 7. artikuluan ezarritako sozietatearen gutxieneko kapitalaren azpitik egon.

Errotazio-kapitalaren sistema duten kooperatibetan bazkideen bajak gertatuz gero, itzulketa egiteko epea errotazio horretarako ezarritako berbera izanzen da. Bajaren arrazoia heriotza izanez gero, itzulketa egiteko epe laburragoak ezarri ahal dira estatutuetan, deusetan galarazi gabe foru lege honen 46.4.c) artikuluan gainerako kooperatibentzat ezarritakoa.

Entitate bakoitzaren batzar orokorrak barne araubide bat onetsiko du, aipatutako errotazio-kapitalari aplikatuko zaion araubidea garatzeko.

2. Nekazaritzako kooperatibak behartuak daude beren kontabilitatean ondoko ondare-funts hauek jasotzera:

a) Sozietatearen kapital gutxienekoa eta nahitaezko kapital finkoa, bazkideena eta, kasua bada, atxikiena eta bazkide laguntzaileena.

b) Sozietatearen kapital aldakor eta nahitaezkoa eta sozietatearen kapital aldakor eta borondatezkoa, bazkideena eta, kasua bada, atxikiena eta bazkide laguntzaileena.

c) Nahitaezko erreserba funtsak, bai kooperatiben emaitzekin sortutakoa bai kooperatibaz kanpoko emaitzekin eratutakoa, bai eta hezkuntza eta sustapen funtsa ere.

d) Erreserba funts berezi hauek: Aktiboak gaurkotzearen ondoriozko erreserba funts berezia, dirulaguntzen erreserba funts berezia eta Nekazaritzako Ekoizleen Batasunaren erreserba funts berezia.

e) Kooperatiben eta kooperatibaz kanpokoan soberakinetatik heldu diren estatutueta eta borondatezko erreserba funtsak, batzar orokorrak edo estatutuek araututako borondatezko erreserba funtsak eta aldizkako kuotetatik heldu diren borondatezko erreserba funtsak.

Ez dira ondare-funtszat hartuko inolaz ere, batzar orokorrak edota estatutuek sortutakoak izanik, bazkideentzat aldi baterako galdagarriak direnak, izan ere pasibo galdagarritzat hartuko dira.

66. artikulua. Lan elkartuko kooperatibak.

1. Lan elkartuko kooperatibak dira pertsona fisikoak nahiz juridikoak elkartzen dituztenak, eta haien lanaren bitartez ondasun edo zerbitzuen produkzioan jarduera ekonomikoa edo lanbidezkoa egiten dutenak, haiei enplegu finkoa eskainiz.

Norberaren lanaren prestazioa kontratatzeko legezko gaitasuna dutenak izan daitezke horietako bazkide. Langile izaera galtzeak berekin dakar bazkide izaera ere galtzea.

2. Lan elkartuko sozietate kooperatibo batean denbora mugagabeko kontratuarekin aritzen diren besteren konturako langileek egindako legezko lanaldien kopurua hauxe izanen da gehienez: entitatearen bazkide langileek egiten dituzten lanaldi guztien 100eko 30.

3. Bazkide izateko baldintza gisa, estatutueta probaldi bat ezar daiteke, gehienez ere sei hilabetekoa izanen dena. Epe horretan estatutueta aitortzen zaizkion eskubide eta betebeharrak izanen ditu bazkidegaiak.

Kontratu mugagabea duen langileak kooperatiban urte batetik gorako antzinatasuna baldin badu bazkide langile gisa onartu beharko dute, probaldirik egin gabe, baldin eta gainerako baldintzak betetzen baldin baditu eta berak eskatzen badu.

4. Bazkideek lan aurrerakinak jaso ahalko dituzte –zenbatekoa batzar orokorrak finkatuko du–, eta horiek laneko soldatek dituzten berme berberak izanen dituzte.

5. Bazkide baten baja gertatuz gero, sozietatearen kapitalari bazkideak eginiko ekarpenak itzultzeko gehieneko epea bost urtekoa izanen da.

Horrelakoetan, itzuli gabeko ekarpenek diruaren korritu legalak sortuko dituzte gutxienez.

6. Lan elkartuko kooperatiben estatutueta Zuzendaritza Kontseiluko postu batzuk erreserbatzea ezar daiteke, baita bazkide talde bakoitzak batzar orokorrean dagozkion bazkideak zuzenean hautatzeko duen eskubidea ere, Kontseiluko gainerako kideen hautaketan parte hartu gabe.

Era berean, mota honetako kooperatibek berrogeita hamar bazkide langiletik gora baldin badituzte, estatutueta gizarte kontseilu bat eratzea aurreikus daiteke, bazkide langileen ordezkartza organo gisa, lan harremanen gaineko gai guztietan Zuzendaritza Kontseiluari kontsulta egin eta aholku eta informazioa emateko.

7. Estatutueta, edo halakorik ezean, batzar orokorrak hartutako erabakiaren bitartez arautuko dira laneko antolaketa, lanaldia, asteko atsedena, jaiegunak, oporrak eta baimenak, lanbide sailkapena, mugigarritasun funtzionala eta geografikoa, eszedentziak eta kooperatibaren araubideko lan harremanak eten edo iraungitzearekin, eta oro har, bazkide langileen eskubide eta betebeharrekin zerikusia duten afera guztiak, hori guztia haien lan araubidearen oinarritzko markoa ezartzearen.

8. Estatutuek edo batzar orokorrak ezarriko dute bazkide langileen diziplina araubidearen oinarritzko markoa.

9. Estatutueta nahitaez jaso beharko da Araubide Orokorraren eta Gizarte Segurantzari buruzko Lege Orokorraren testu bateginean araututako araubide berezietatik beste edozeinen arteko aukera, bazkide langileei zeini bere jardueraren arabera aplikatzeko.

10. Laneko jurisdikzioa eskuduna izanen da lana dela kausa kooperatibaren eta bazkide langileen artean, bazkide langile diren aldetik, gertatzen diren auziez arduratzeko, baita bere eskumenekoak izanik auzi horiekin zuzeneko zerikusia duten gaiez ere.

11. Sozietate kooperatiboa den bazkide batek kapitalari egindako ekarpenak sozietatearen kapitalaren 100eko 25etik gorakoak izan ahalko dira, kooperatibak duen bazkide kopurua gorabehera, baina inola ere ez kapital horren 100eko 50 edo gehiago.

12. Kooperatibak diren bazkide laguntzaileen botoen batura kasuan kasuko organoan dauden sozietatearen boto guztien bosten batetik gorakoa izan daiteke, baina ezin izanen dira inolaz ere iritsi boto guztien erdia edukitzera.

13. Estatutueta, kooperatibak diren bazkideentzako boto pluralaren sistema ezarri ahalko da, jarduera kooperatibizatuaren bolumenaren arabera. Horrelako kasuetan, estatutueta argi eta garbi

finkatuko dira botoa emateko eskubidearen proportzionaltasunari buruzko irizpideak. Boto pluralen batura ezin izanen da kooperatibaren boto guztien erdira iritsi.

Boto pluralen titular diren bazkideek eskubide horri uko egin ahalko diote, dela batzar jakin batean, dela edozein bozketatan, eta horrenbestez boto bakar bat erabiliko dute.

67. artikulua. Etxebizitza kooperatibak.

1. Etxebizitza kooperatibak dira irabazi asmorik gabeko pertsona fisikoak nahiz juridikoak elkartzen dituztenak, eta helburu dutenak bazkideei etxebizitzak, zerbitzuak eta instalazio osagarriak eskaintzea edo elementu komunak erabilera eta gozamina antolatzea.

Bazkide bakar bat ere ezin izanen da herri berean kooperatibek sustatutako etxebizitza bat baino gehiagoren titular izan, ezertan ukatu gabe gai horri buruz Familia ugariei buruzko Legeak babestutako eskubideak.

2. Etxebizitza eta lokalen jabetza edo haien erabilera eta gozamina bazkideei esleitu edo lagatzeko, zuzenbidean onartutako edozein titulu erabili ahalko da. Kooperatibak beretako gordetzen badu jabetza, estatutuetan ezarriko dira bazkideek jabetza hori erabili eta gozatzeko arauak, bai eta bazkideen eta kooperatibaren gainerako eskubide eta betebeharrak ere.

Nolanahi ere, "inter vivos" egintzen bidez egiten diren etxebizitzaren lagapenetan, kooperatibak lehentasunez erosteko eskubidea izanen du, estatutuetan ezartzen den bezala, eta kasua bada, atzera eskuratzeko eskubidea ere, salbu eta ezkontidearen eta bazkidearekin bizi diren ahaideen alde egiten denean.

3. Bazkidearen baja gertatzen bada, emandako zenbatekoen itzulketa egitean, estatutuetan ezartzen diren kenkariak aplikatu ahalko dira.

4. Zuzendaritza Kontseiluko kideek ezin izanen dute inolaz ere ordainsaririk edo konpentsaziorik hartu karguagatik, ezertan ukatu gabe sortzen zaizkien gastuen ordaina hartzeko eskubidea.

68. artikulua. Kontsumitzaile eta erabiltzaileen kooperatibak.

Kontsumitzaile eta erabiltzaileen kooperatibak dira pertsona fisikoak elkartzen dituztenak, eta helburu dutenak ondasunak edo zerbitzuak ematea, bazkideen eta haien familien erabilera eta kontsumorako.

Kooperatiba horiek bazkideei eskaintzen dizkieten ondasunak edo zerbitzuak ekoizti ahalko

dituzte, betiere haien izaera espezifikoak galdu gabe.

Kooperatibak bere bazkideei banatzen dizkien ondasun eta zerbitzuen hornidura ez da ondare-eskualdaketatzat hartuko.

69. artikulua. Kreditu kooperatibak.

Kreditu kooperatibak dira kreditu-erakunde berezko jardueren bidez beren bazkideen eta hirugarrenen finantza-premiak estaltzea helburu duten sozietateak, baldin eta foru lege honen arabera eta Kreditu kooperatibei buruzko maiatzaren 26ko 13/1989 Legearen arabera eratu badira.

Kreditu kooperatibek aktiboko eta pasiboko eragiketak egiten dituzte, mota guztietako funtsen ezarpenak onartu ahal izanen dituzte eta behar diren bankuko zerbitzu guztiak egiten dituzte, bai eta beren helburuak lortzeko egokiak diren bestelako zerbitzuak ere.

Kreditu kooperatibek "Nekazarien Kutxa" izena hartuko dute baldin eta haien helburu nagusia bada landa ingurunean finantza zerbitzuak eskaintzea, pertsona edo entitateak edozein izanda.

Kooperatiba horen eraketa, funtzionamendua, jarduna eta garapena foru lege honetan eta aplikagarri diren xedapenetan ezarritakora makurtuko dira.

70. artikulua. Zerbitzu kooperatibak.

Zerbitzu kooperatibak dira pertsona fisiko edo juridikoak elkartzen dituztenak beren bazkideen lanbide jarduna errazten duten eragiketa eta jardura batzuk, hain zuzen beste inongo kooperatibaren berariazko helburu ez direnak, egiteko.

Zerbitzu kooperatibatzat hartuko dira, halaber, bere kasa aritzen diren profesionalek edo artistek osatzen dituztenak, baldin eta haien helburua bazkideen lanbide jardura errazteko zerbitzuak eta eragiketak egitea bada. Hala baldin bada, lanbide zerbitzuen kooperatiba izena hartuko dute.

Foru lege honetako 63. artikuluko 5. idatz-zatian ezarritako printzipioekin bat, estatutuetan batzar orokorrerako boto ponderatua ezarri ahalko da, bazkide bakoitzak jardura kooperatibizatuetan duen parte-hartzearen bolumenaren arabera.

71. artikulua. Irakaskuntzako kooperatibak.

Irakaskuntzako kooperatibatzat hartuko dira helburu dutenak irakaskuntzako edozein jardura mota egin eta antolatzea, jakintzaren nahiz prestakuntza teknikoaren, artistikoaren, kirol arloko prestakuntzaren edo beste edozeinen arloan.

Irakaskuntzako kooperatibak kontsumitzaileen eta erabiltzaileen arloko araubideari lotuko zaizkio baldin eta bazkideak gurasoak, ikasleak edo haien legezko ordezkariak badira, eta lan elkartuko araubidera, berriz, bazkideak irakasleak eta ikas-tetxeetako langile ez-irakasleak badira.

72. artikulua. Aseguru kooperatibak.

Aseguru kooperatibak dira aseguruaren arloan aritzeko helburua dutenak.

Nolanahi ere den, kapitalei, bermeei, oinarri teknikoari eta aseguru mota desberdinetan aritzeko ezarrita dauden gainerako aferei buruzko arauak beteko dira.

73. artikulua. Garraio kooperatibak.

Garraio kooperatibak dira garraio enpresen titularrak edo pertsonen nahiz gauzen garraioko edo garraio mistoko jardueretan aritzen diren profesionalak elkartzen dituztenak, bazkideak pertsona fisikoak edo juridikoak izan, baldin eta haien helburua bada beren bazkideen ustiapenak teknikoki eta ekonomikoki hobetzea edo bazkideei, helburu horrekin, zerbitzuak eta hornigaiak eskaintzea.

74. artikulua. Osasun kooperatibak.

Osasun kooperatibak dira beren bazkideen edo aseguratuaren eta haien onuradun direnen osasun arloko arriskuak estaltzea helburu dutenak.

75. artikulua. Hezkuntzako kooperatibak.

Hezkuntzako kooperatibak dira ikastetxe bateko nahiz gehiagoko ikasleak elkartzen dituztenak, baldin eta haien helburua bada ikastetxearen jardunerako eta bazkideen aisiarako beharrezkoak diren ondasun eta zerbitzuak lortzea.

76. artikulua. Gizarte ongizateko kooperatibak.

Gizarte ongizateko kooperatibak dira beren bazkideei gizarte laguntza ematea helburu dutenak, hain zuzen ezgaitasunen bat dutenei, familiaren aldetik eta diru aldetik gabeziak dituzten adingabe eta adineko pertsonari eta gizartearen bazterturik dauden talde edo gutxiengo etnikoetako kideei, haien biziraupena eta garapena lortzeko ondasun eta zerbitzuak eskainiz.

Horrelakotzat hartuko dira, halaber, aipatutako gizataldeen gizarteratzea helburu dutenak, baterako enpresa araubidean prestatzen dituzten produktuak antolatuz, sustatuz eta bideratuz.

Artikulu honen lehenengo lerrokadan aipatzen diren kooperatibek kontsumitzaile eta erabiltzaileen kooperatiben izaera hartuko dute eta bigarren lerrokadan agertzen direnek, berriz, lan elkartuko kooperatiben izaera. Horrenbestez, subsidiarioki,

foru lege honetan bakoitzarentzat xedatutakoa aplikatuko zaie.

Gisa horretako kooperatibetan bai Nafarroako Foru Komunitateko administrazioak bai Nafarroako toki entitate orok hartu ahalgo dute parte bazkide gisa, eta horretarako, estatutuaren agintzen diren sozietatearen kapitalari egin beharreko ekarpen ekonomikoak egiteaz gain, ordezkari bat izendatuko dute, entitatearen kudeaketa organoei laguntza eskaintzeko eta haren jardun egokian laguntzeko.

II. KAPITULUA

Gizarte ekimeneko kooperatibak, kooperatiba mistoak eta integralak

77. artikulua. Gizarte ekimeneko kooperatibak.

1. Gizarte ekimeneko kooperatibatzat hartuko dira, edozein motatakoak izanda ere, sozietatearen helburua ondoko hauetako bat duten irabazi asmorik gabeko kooperatibak:

a) Haurren eta gazteen babesarekin zerikusia duten laguntza arloko gizarte zerbitzuak ematea, zaharrei laguntza ematea, hezkuntza berezia, minusbalioetasuna duten pertsonari laguntza ematea, gutxiengo etnikoari, errefuxiatuei, babestu politikoei, partekatu gabeko familia zamak dituzten pertsonari, preso ohiei, alkoholikoei eta toxikomanoari laguntza ematea eta haiek gizarteratzea.

b) Edozein motatako gizarte bazterkeria jasaten duten pertsonen laneratzea helburu duten jarduera ekonomikoak garatzea eta, oro har, merkatuak asetzen ez dituen gizarte beharrei erantzutea.

2. Ondorio horietarako, irabazi asmorik gabeko kooperatibatzat hartuko dira ondoko baldintzak beren estatutuaren espresuki jaso eta betetzen dituztenak:

a) Irabaziak ezin izaneren dira bazkideen artean banatu.

b) Bazkideek sozietatearen kapitalari eginiko ekarpenek, bai nahitaezkoek bai borondatezkoek, ezin sorrarazi izatea diruaren legezko korritua baino korritu handiagorik; hori, halere, ez da oztopo izaneren ekarpen horiek gaurkotzeko.

c) Zuzendaritza Kontseiluko karguak ordainsaririk jaso gabe betetzea; hori, halere, ez da oztopo izaneren Kontseiluko kideen lanak sortutako gastu-engatik bidezkoak diren ordain ekonomikoak jasotzeko.

d) Bazkide langileen edo, kasua bada, lan-bazkideen eta besteren konturako langileen ordainsariak ez izatea altuagoak sektore horretako besteren konturako langileei aplikatzekoa zaien lan

hitzarmenean, bakoitzak lortutako maila profesionalaren eta jardueraren arabera, ezarritako ordain-sarien 100eko 150 baino.

3. Entitate eta erakunde publikoek bazkide gisa parte hartu ahalko dute estatutuei jarraikiz ezarritzen den moduan.

4. Gizarte ekimeneko kooperatibei, zein mota-tako kooperatiba diren, hari aplikatzekoa zaion araudia aplikatuko zaie.

5. 2. idatz-zatian azaldutako baldintzak betetzen dituzten kooperatibek, edozein motatakoak izanda ere, "gizarte ekimena" aipamena agertuko dute beren izenean, Nafarroako Kooperatiben Erregistroak alde aurretik kalifikazio hori emanda.

6. Artikulu honetan araututako kooperatibek, gizarte zerbitzuen alorrean jarduteko asmoa baldin badute, une bakoitzean dagoen edo gizarte zerbitzuen alorreko araudi sektorialak ezartzen duen erregistroan izena eman beharko dute.

78. artikulua. Kooperatiba mistoak.

1. Kooperatiba mistotzat hartuko dira bazkide gutxiengo batek jarritako kapitalaren arabera batzar orokorreko boto eskubidea izatea onartzen dutenak, dela modu eksklusiboan, dela bazkide horiei lehentasuna emanez. Kapital hori kontuko idaztoharren edo tituluen bidez egonen da ordezkaria, balore-merkatua arautzen duen legediaren arabera.

2. Batzar orokor horietako boto eskubidea honela banatuko da:

a) Botoen 100eko 51 gutxienez kooperatibako bazkideei esleituko zaie, estatutuetan finkatzen den proportzioaren arabera.

Horren ondorioetarako, kooperatibako bazkide-tzat hartuko dira bazkide izaera kooperatibaren jardueran benetan duten parte-hartzetik zuzenean eskuratu duten pertsona fisiko edo juridikoak, foru lege honetako II. tituluan araututako kooperatiba motaren batean langile, erabiltzaile edo laguntzaile direlako, edo harekin beste lotura mota bat dutelako.

b) Botoen 100eko 49, gehienez, boto eskubidea atxikia duten zati sozialen titularrak diren bazkideen artean banatuko da (ehuneko zehatza estatutuetan finkatuko da). Estatutuetan hala aurreikusiz gero, sozietatearen zati horiek merkaturuan negoziatu ahalko dira libreki eta, horrenbestez, arestiko a) letran adierazitako bazkideek erosi ahalko dituzte, lehentasunez erosi ere, estatutuetan hala finkatzen bada.

3. Botoa atxikia duten zati sozialen kasuan, bai titularren eskubide eta betebeharrak, bai ekarpenen araubidea, estatutuetan arautuko dira, eta, osagarri moduan, sozietate anonimoen legedian akzioei buruz xedatutakora joko da.

4. Bi bazkide multzo horietako bakoitzak urteko soberakinen banaketan izanen duen parte-hartzea –soberakinak positiboak nahiz negatiboak izan–, bi multzo horietako bakoitzak duen botoen ehunekoaren arabera izanen da, 2. idatz-zatian ezarritakoari jarraikiz.

Botoa atxikia duten zati sozialen jabeek egotzi ahal zaizkien soberakinak foru lege honetan ezarritako irizpide orokorren arabera banatuko dira.

5. Bazkide multzo baten eskubide edo betebeharretan eragina duen edozein araubide aldaketa egiteko, kasuan kasuko bazkide taldearen gehien-goaren adostasuna beharko da. Adostasun hori batzar orokorrean bereiz eginen den bozketa baten bidez eskatu ahalko da.

6. Nahitaezko funtsen zuzkidurari eta horien erabilgarritasunari dagokienez, foru lege honetan ezarritako arau orokorretara joko da.

7. Kooperatiba mistoak lege ezarrita dagoen kooperatiben sailkapeneko motaren batean sartuko dira, eta kooperatibako bazkideen eskubideen ondorioetarako, atxikita dauden kooperatiba mota horrek dituen berariazko arauen menpe izanen dira.

79. artikulua. Kooperatiba integralak.

Kooperatiba integralak dira sozietate bakar batean kooperatiba mota guztietako helburuak biltzen dituztenak. Horrez gainera, bazkide mota bakoitzak batzar orokorreko botoen 100eko 10 izan beharko du, gutxienez.

Halakotzat hartuko dira, orobat, lan elkartuko kooperatibak, botoen 100eko 49, gehienez, bertako bazkide erabiltzaileen esku baldin badago.

Kooperatiba integraletako bazkide mota bakoitzak atal gisa jardun ahalko du.

Kooperatiba integraletako sozietate organoetan kooperatiban dauden bazkide mota guztien ordezkariak egon beharko dira. Estatutuetan lehendakariaren edo lehendakariordearen kargua bazkide mota jakin bateko ordezkariarentzat erreserbatzea jaso ahalko da.

III. KAPITULUA

Bigarren mailako eta maila handiagoko kooperatibak eta kooperatiba-taldeak

80. artikulua. Bigarren mailako eta maila handiagoko kooperatibak. Kooperatiben arteko akordioak.

1. Mota bereko edo desberdineko bi kooperatiba edo gehiago elkartu ahalko dira beren borondatez, eta horren ondorioz bigarren mailako edo maila handiagoko kooperatibak sortu.

Kooperatiba horretako bazkide izan ahalko dira, sozietate kooperatiboaz gainera, lan-bazkideak eta, orobat, edozein entitate eta pertsona juridiko, publiko nahiz pribatu, baldin eta antzeko interes edo beharrak badituzte.

Sozietate kooperatibo ez diren bazkideen botoak bigarren mailako edo maila handiagoko sozietate kooperatiboan guztira dauden botoen 100eko 40 izanen dira gehienez, baina estatutuetan ehuneko baxuago bat ezar daiteke.

2. Batzar orokorrean pertsona juridiko diren bazkideen ordezkari bana izanen da eta, halakorik badago, lan-bazkideen ordezkari bat.

Lan-bazkideen ordezkaria aukeratzeko, entitatearen estatutu sozialetan adierazitakoari jarraikiko zaio.

Pertsona juridikoen ordezkariaren boto eskubidea pertsona juridiko horiek bigarren mailako edo maila handiagoko sozietate kooperatiboaren jardura kooperatibizatuan duten parte-hartzearen arabera izanen da.

Lan-bazkideen ordezkariaren boto eskubidea bazkide horiek bigarren mailako edo maila handiagoko sozietate kooperatiboaren jardura kooperatibizatuan duten parte-hartzearen arabera izanen da, foru lege honen 21.2 artikuluan ezarritako mugarekin.

Sozietate kooperatiboa ez den entitate baten boto kopurua ez da sozietatearen botoen heren batetik gorakoa izanen.

3. Bigarren mailako edo maila handiagoko kooperatibak zuzendaritza kontseilu batek administratuko ditu. Kontseiluko kideak bazkide diren entitateek aurkezturiko hautagaien artetik aukeratu dira.

4. Kooperatiba mota horien erantzukizuna beti mugatua izanen da.

5. Bigarren mailako eta maila handiagoko kooperatiben araubidea estatutuetan, foru lege honetan eta aplikatzekoak zaizkien gainerako xedapenetan ezarritakoa izanen da.

6. Arestiko idatz-zatietan xedatutakoa gorabehera, kooperatibek beste batzuekin kooperatiben arteko akordioak sinatu ahalko dituzte, sozietatearen helburuak betetzearren.

Akordio horien bidez, kooperatibek eta bazkideek hornidura-eragiketak, produktuen entregak eta zerbitzuak egin ahalko dituzte akordioa sinatzen duen beste kooperatiban. Horrelakoetan, fakturak eta likidazioak beste kooperatibari edo beren bazkideei zuzenean egingen dizkiete, eta eragiketa horiek norberaren bazkideekin egiten diren eragiketa kooperatibizatua bezalakoak izanen dira. Horrenbestez, kooperatibaren onura eta itzulkinge dagokienez, eskubide berberak sortuko dituzte.

Horrez gainera, zilegi izanen da akordioa sinatu duen kooperatibako bazkideei ekarpenak edo funtsak jartzeko eskatzea, beharrezkoak diren inbertsioei aurre egiteko. Ekarpen horiek kooperatibak egin ahalko ditu, edo bestela, kooperatibako bazkideek beek egin zuzenean.

81. artikulua. Kooperatiba-taldea.

1. Foru lege honen ondorioetarako, kooperatiba-taldea da zenbait sozietate kooperatibok osatutako multzoa, horiek zeinahi motatakoak diren ere. Entitate taldeburu bat izan beharko dute, elkartutako kooperatiba guztiek nahitaez bete beharreko jarraibideak eman eta ahalmenak erabiliko dituen, hori guztia ahalmen horien esparruan erabaki bateratuak hartzeko helburuarekin.

2. Jarraibideak entitatearen kudeaketaren, administrazioaren edo agintearen edozein esparrutan aplikatzekoak izan daitezke, honako hauek ere barne daudela:

a) Oinarrizko kooperatibetan estatutu eta erregelamenduzko arau komunak ezartzea.

b) Oinarrizko entitateen artean harreman asoziatiboak ezartzea.

c) Aldizka baliabideak jartzeko konpromisoa hartu beharra, entitate bakoitzaren enpresa-bilakaleraren edo emaitzen kontuaren arabera kalkulatuak.

3. Kooperatiba-taldean sartzeko, oinarrizko entitate bakoitzaren hasierako erabakia beharko da, bakoitzaren eskumenean eta funtzionamenduan araei jarraikiz.

4. Taldearen aurrean hartzen diren konpromiso orokorrak idazki batean formalizatu beharko dira, dela entitate taldeburuaren estatutuetan (sozietate kooperatiboa bada), dela beste kontratu-agiri batean, zeinak gero eskritura publiko egin beharko den.

Kontratu-agiri horretan nahitaez zehaztu behar ko dira kontratuaren iraupena, kontratua aldatzeko prozedura, elkartutako sozietate kooperatibo bat bereizteko prozedura eta entitate taldeburuari esleitu zaizkion ahalmenak.

Konpromiso horiek aldatu, handitu edo bertan behera utzi ahalko dira, halakorik ezarriz gero, entitate taldeburuaren organo gorenaren erabakiaren bidez.

5. Kooperatiba bat beste kooperatiba-talde batean sartzeko edo talde horretatik banatzeko akordioa Nafarroako Kooperatiben Erregistroan jasoko da, kasuan kasuko sozietate kooperatiboari dagokion orrialdean, kooperatiba interesdunak hala eskatzen badu.

Kooperatiba bat beste kooperatiba-talde batean sartzeak edo talde horretatik banatzeak hirugarrenentzat ondorioak izanen ditu kooperatiben erregistroan jasotzen den unetik.

6. Talde batean sartuta dauden sozietate kooperatiboek hirugarrenekin zuzenean egiten dituzten eragiketen ondoriozko erantzukizuna ez da talde osora hedatuko, ez eta taldekide diren gainerrako sozietate kooperatiboetara ere.

III. TITULUA

Kooperatiben elkarketa eta sustapena

I. KAPITULUA

Kooperatiben elkarketa

82. artikulua. Elkartzeko askatasuna.

Kooperatibek elkarrekin, batasunak eta elkarke-ta oinarria duten beste entitate batzuk osa ditzake-te, haien interesak gordetzeko.

Eratzen diren elkarketa entitateek nortasun juri-dikoa izanen dute eta beren estatutuak idatziko dituzte, autonomia osoa izanen baitute.

Estatutuetan jaso behar ko da, gutxienez, enti-tatearen izena, zer kidek osatzen duten, esparrua, helburua, gobernu eta ordezkari organoak, bali-abide ekonomikoen erreferentzia eta kideen onar-pen eta baja sistema eta araubidea.

83. artikulua. Elkarrekin eta batasunak.

1. Elkarrekin bat, batasun bat nahiz bestelako enti-tate bat osatzeko gutxienez bost kooperatiba behar ko dira bildu.

Elkarrekin interes komunak dituzten kooperati-bak bilduko dituzte.

Batasunak sektore edo mota bereko kooperati-bak bilduko dituzte.

2. Elkarrekin, batasunak eta gainerako entitate-ek beren estatutuetan zehaztu behar ko diren xedeak, ezaugarriak eta araubide izanen dituzte, besteak beste, ondoko hauek:

a) Elkarrekin diren kideen ordezkari izatea, estatutuetan ezartzen denari jarraikiz.

b) Elkarrekin diren sozietate kooperatiboan artean edo haien eta kideen artean sor daitezkeen gatazketan adiskidetzeko lanak egitea.

c) Aholkularitzako, auditoretzako, laguntza juri-diko nahiz teknikoko zerbitzuak edo behar direnak antolatzea bere bazkideen interesen mesedetan.

d) Administrazio publikoak eskatzen dionean, haren instituzio eta erakundeetan parte hartzea, bai eta bestelako instituzio sozioekonomikoetan ere, legezko araubidea hobetzea helburu.

e) Kooperatiben arloko sustapena eta presta-kuntza bultzatzea.

f) Antzeko izaera duen beste edozein jarduera aurrera eramatea.

3. Elkarrekin, batasunak eta gainerako entitate-ek lankidetzako harremanak izan ahalko dituzte edo elkarrekin ahalko dira Nafarroan edo beste auto-nomia erkidego batzuetan jadanik dauden beste batzuekin, bai eta nazio barreneko zein nazioarte-ko beste batzuekin ere.

84. artikulua. Federazioak.

Kooperatiben federazioak, esparrua Foru Komunitatekoarena bera izanen baitute, honako hauek osatu ahalko dituzte:

a) Kooperatiben batasunak, baldin eta haien esparrua federazioarena baino handiagoa ez bada.

b) Sozietate kooperatiboak, sozietatearen hel-bidea Nafarroan badute baina federazio horreta-koa den batasun batekoak ez badira. Sozietate kooperatibo bat ere ez daiteke federazio bat baino gehiagotan egon.

Kooperatiben federazio bat eratu eta abian jar-tzeko, beharrezkoa da, zuzenean edo kooperati-ben batasunen bidez, gutxienez hamar kooperati-ba elkarrekin eta denak mota berekoak ez izatea.

Haren izenean Nafarroako Foru Komunitatearen lurralde esparruari buruzko aipamena egin ahal izateko, erregistratuak eta desegin gabe dau-den kooperatiben 100eko 30, gutxienez, bildu behar ko dituzte.

Federazioaren izenean jarduera edo sektore jakin baten aipamena agertzen bada, jarduera edo sektore horretara emanak diren eta erregistratuak

eta desegin gabe dauden kooperatiben 100eko 30, gutxienez, bildu beharko dira.

85. artikulua. Lankidetzako beste mota batzuk, kooperatiboak ez direnak.

1. Kooperatibek, beren artean nahiz gainerako pertsona fisiko eta juridikoekin, hitzarmenak sinatu ahalgo dituzte, zerbitzuak, lehengaiak, produktuak eta gaiak batak bestearekin trukatzeko, konpentsazio funtsak sortzeko, itundutako eragiketetan zuzendaritza bakarra izateko, elkarren bermerako sozietateak sortzeko eta, kooperatiben xedeak erraztu eta bermatzearren, bestelako egintza edo eragiketak egiteko.

2. Kooperatibak beste pertsona fisiko nahiz juridikoekin elkartu ahalgo dira, baita haietan parte hartu ere, beren helburuak hobeki lortu ahal izateko.

3. Arestiko idatz-zatietan agertu diren kasuetan kooperatibek lortzen dituzten etekinak nahitaezko erreserba funtsetarako izanen dira.

86. artikulua. Erregistroa.

Foru lege honen babesean eratzen diren batasunak eta federazioak Nafarroako Kooperatiben Erregistroan inskribatuko dira eskritura publikoaren bidez.

Inskribatu ondoren, nortasun juridikoa eta jarduteko ahalmen osoa izanen dute, eta estatutuetan eta foru lege honetan eta aplikatzekoak diren gainerako xedapenetan ezarritakoaren arabera jardunen dute.

Inskripzioa foru lege honen 16. artikuluan eta hurrengoetan ezarritako prozedurari jarraikiz egin beharko da.

II. KAPITULUA Kooperatiben sustapena

87. artikulua. Nafarroako Kooperatiben Kontseilua.

1. Xedeak eta helburuak.

Nafarroako Kooperatiben Kontseilua kooperatiben arloan aholku emateko Nafarroako Foru Komunitateak duen organoa da.

2. Eginkizunak

a) Nafarroako kooperatibismoa arautu, bultzatu, sustatu eta garatzeari buruzko neurriak, legezkoak nahiz bestelakoak, aztertu, diktatu, proposatu edo gomendatzea.

b) Kooperatiben artean sortzen diren edo haien elkarketa esparruan eragina duten gatazketan parte hartzea.

c) Kooperatibismoa garatu eta sustatzeko programen plangintzan eta exekuzioan laguntzea, baita kooperatibei buruzko prestakuntza eta heziketa programetan ere.

d) Kooperatiben deskalifikazioari buruz tramititzen diren espediente guztietan entzuna izatea.

e) Kontseiluaren erregelamenduan ezartzen diren gainerako eginkizunak.

3. Atxikipena

Nafarroako Kooperatiben Kontseilua Industria eta Teknologia, Merkataritza eta Lan Departamentuari atxikita egonen da.

4. Kideak

Nafarroako Kooperatiben Kontseiluko kideak Nafarroako Gobernuak eta kooperatiben batasunek hautatutako ordezkariak izanen dira (alde bakoitzetik kide kopuru bera), eta organo parekidearen izaera izanen du, gutxienez hamar kide izanen dituena.

Kooperatiben Kontseiluko lehendakaria Nafarroako Gobernuak izendatuko du Kontseiluko kideen artean, Kontseiluak berak proposatuta.

Proposamen hori Kontseiluko kideen gehiengoak egin beharko du. Lehenbiziko hiru bozketetan behar den gehiengoa lortzen ez bada, Kooperatiben Kontseiluko lehendakaria zuzenean izendatuko du Nafarroako Gobernuak.

Lehenengo xedapen gehigarria. Nafarroako kooperatibei buruzko Foru Legearen aipamenak.

Legedia indardunean Nafarroako kooperatibei buruzko uztailaren 2ko 12/1996 Foru Legearen gainean egiten diren aipamen guztiak foru lege honen gainekoak direla xedatzen da.

Bigarren xedapen gehigarria. Sozietatearen kapitala gaurkotzea.

Nafarroako Gobernuak, berez edo Nafarroako Kooperatiben Kontseiluak proposaturik, sozietate kooperatiboak eratzeke behar den sozietatearen gutxieneko kapitalari buruz 7. artikulua aipatzen dituen zenbatekoak gaurkotu ahal ditu, baldin eta iruditzen bazaio zenbateko horiek zaharkiturik gelditu direla sozietate kooperatiboei mugitu behar duten koordinada ekonomikoei begira.

Gaurkotzeko proposamena hazkunde ekonomikoaren indize objektiboetan eta Nafarroako eragile ekonomiko eta sozialek oro har onaronartutakoetan oinarritu beharko da.

Hirugarren xedapen gehigarria. Estatutuen aldaketa.

Estatutuak aldatuz gero, foru lege honen xede diren sozietate kooperatiboek lege honetan xedatutakora egokitu beharko dituzte estatutuak, batzar orokorrak hartutako erabakiaren bitartez, emandako baliozko boto guztien erdiak gehi bateko quorumarekin.

Laugarren xedapen gehigarri berria.

Segurtasun teknologikoak ahalbidetzen duenean, Nafarroako Gobernuak aukera eman beharko du Kooperatiben Erregistroan liburuak eginbide-tzeko tramitea –54.2 artikuluan ezarrita dago– prozedura informatiko edo elektronikoen bidez ere egin ahal dadin.

Xedapen iragankor bakarra. Foru lege honek indarra hartzen duenean hasiak diren prozedurak.

Foru lege honek indarra hartu aitzin kooperatiben gainean hasitako prozedurak tramitatzen hasi ziren egunean indarra zuten xedapenei jarraikiz tramitatu eta ebatziko dira.

Xedapen indargabetzaile bakarra. Arauen indargabetzea.

Indarrik gabe uzten dira foru lege honetan xedatutakoaren aurka dauden maila bereko nahiz txikiagoko xedapen guztiak eta, zehazki, Nafarroako kooperatibei buruzko uztailaren 2ko 12/1996 Foru Legea.

Azken xedapenetan lehena. Gizarte ekimene-ko kooperatiben araubide fiskala.

2006. urtea bukatu baino lehen, Nafarroako Gobernuak Kooperatiben araubide fiskala arautzen duen ekainaren 21eko 9/1994 Foru Legea aldatzeko proiektua bidaliko dio Nafarroako Parlamentuari, gizarte ekimeneko kooperatiben araubide fiskala ezartze aldera.

Azken xedapenetan bigarrena. Foru lege hau estatutu indardunei aplikatzea.

Foru lege honek indarra hartzen duenean sozietate kooperatiboek dituzten estatutuen edukia ezin izanen da aplikatu foru lege honen aurka baldin badago. Horrenbestez, foru legean dauden debeku edo aginduek estatutueta xedatutakoa aldatu edo osatzen dutela ulertuko da.

Azken xedapenetan hirugarrena. Nafarroako Gobernuari baimena ematea.

Baimena ematen zaio Nafarroako Gobernuari foru lege hau aplikatu eta garatzeko beharrezkoak diren erregelamenduzko xedapen guztiak eman ditzan.

Azken xedapenetan laugarrena. Indarra hartzea.

Foru lege honek Nafarroako Aldizkari Ofizialean argitara eman eta biharamunean hartuko du indarra.

HARPIDETZAREN PREZIOA ALDIZKARI OFIZIALA ETA BILKURA EGUNKARIA	IDAZKARITZA ETA ADMINISTRAZIOA NAFARROAKO PARLAMENTUA «Nafarroako Parlamentuko Aldizkari Ofiziala» Navas de Tolosa, 1 31002 IRUÑA
Urtebete 43,95 euro	
Aldizkari Ofizialaren prezioa, aleko 1,15 »	
Bilkura Egunkariaren prezioa, aleko 1,30 »	